

In deze uitgave onder andere:

- Presentatie boekje Merwede Stichting
- Kwartierstaat Ewoud Klop
- Wat betekenen onze plaatsnamen?
- Boekennieuws LINIECROSSERS

Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam

Mededelingenblad

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	01
Presentatie HD1.....	02
Presentatie boekje Merwede Stichting.....	05
Verslag algemene ledenvergadering.....	08
De vele huisnummerwijzigingen.....	10
Genealogie.....	13
Kwartierstaat Ewoud Klop.....	18
Waar zijn ze gebleven?.....	22
Achter de Krant.....	27
Gedicht Hein Lakerveld.....	30
Wat betekenen onze plaatsnamen.....	32
Recept.....	33
Boekennieuws.....	34
Reactie 'Wie staat er op de foto?'.....	37
Uit de oude doos.....	38
Publicaties.....	39
De Koperen Knop.....	40

Coverfoto voorzijde:
Watertoren 100 jaar

Coverfoto achterzijde:
Veld met gele bloemen

Kopij sturen vanaf 14 oktober 2024 tot
14 november 2024. Naar: aaltje1950@gmail.com
(eindredacteur) Alie van Lopik-de Jong

COLOFON

Uitgever

Historische Vereniging
Hardinxveld-Giessendam

Eindredactie

A. van Lopik-de Jong

Redactieleden

W.F. van de Bree-Ooms
A. van Lopik-de Jong
J.F. Monshouwer-v.d. Plas
P. van Wijngaarden

Foto's

Ewoud Klop, Alie van Lopik en anderen

Vormgeving, opmaak en druk

De Groot - grootsgedrukt.nl, Goudriaan

Secretariaat

E-mail: info@hv-hardinxveld-giessendam.nl
Secretariaat: wf@vandeBree.nl

*Het Mededelingenblad verschijnt twee keer per
jaar en is gratis voor leden en zusterorganisaties.
Losse verkoopprijs € 4,50*

Genealogische werkgroep

Wim van den Heerik, Bas Huisman, Arie Verhoef,
Jaap van Gelder

Historisch Informatie Centrum

Peulenstraat 243 tel. 0184 - 632956
(op zaterdagmorgen van 10-12 uur)

Copyright

Overname van artikelen of gedeelten daarvan
is toegestaan mits vermelding van de bron en
toezending van een exemplaar.

Lidmaatschap

De minimumcontributie bedraagt € 20,00 per jaar.

Bankrekening NL65 RABO 0325 0991 38 of
NL68 INGB 0003 8796 69. Bij elke betaling s.v.p.
duidelijk uw lidnummer vermelden en het
bedrag dat u betaalt. Donaties zien wij
graag tegemoet.

BESTUUR

W.F. van de Bree-Ooms
H.C. Strop
A. van Lopik-de Jong
R. Nederveen
P. van Wijngaarden

Buitendams 77
Stationsstraat 12
Damstraat 1
Neerpolderseweg 72B
Spindermolen 20

3371 BB H'veld-G'dam
3371 AX H'veld-G'dam
3371 AC H'veld-G'dam
3381 JT Giessenburg
3371 RN H'veld-G'dam

0184 - 614563 secretaris
06 - 11321773 algemeen/straatnamencommissie
0184 - 612232 eindredacteur
06 - 15684213 penningmeester
0184 - 615953 vicevoorzitter

Voorwoord

“Onze tijd wordt zo snel opgeslokt door de eeuwigheid,” zei de Romeinse keizer Marcus Aurelius (121-180). En hij had gelijk, we naderen alweer de zomer van het jaar 2024. Voor u ligt het zomernummer van ons Mededelingenblad, zoals gebruikelijk weer boordevol (historische) informatie.

Op 24 april hielden we onze algemene ledenvergadering. In dit blad kunt u daar meer over lezen. Als u niet aanwezig was, heeft u wel wat gemist.

Toen ik deze vergadering voorbereidde realiseerde ik me opeens dat er in het afgelopen verenigingsjaar toch weer heel veel was gebeurd. We zijn maar met een gering aantal bestuursleden en een beperkt aantal vrijwilligers maar als we het jaarverslag lezen hebben we met elkaar toch weer het nodige gepresteerd. En de nadruk ligt op ‘met elkaar’, ieder heeft haar of zijn aandeel in de geleverde prestaties. We zijn een collectief. Natuurlijk heeft ieder haar of zijn specialiteit, de een is een doener, de ander meer een denker, maar alle besluiten worden genomen in collegiaal overleg. Voorstellen worden gewikt en gewogen en als we er nog niet uitkomen, gewoon doorgeschoven naar de volgende vergadering(en). Zo voorkomen we dat er overhaaste besluiten worden genomen, zoals bijvoorbeeld bij het besluit tot sanering van onze voorraden nog onverkochte boeken. De eerste gedachte was, opruimen en naar het oud papier. De volgende vergadering bekeken we het al wat genuanceerder en inmiddels liggen er voorstellen om met (een deel) van deze boeken leuke dingen te gaan doen.

We zijn blij u te kunnen melden dat de twee oude houtbewerkingsmachines een goed onderdak hebben gevonden bij Herman Boer in Giessenburg. Dat was ook weer zo’n traject dat een lange adem vergde. Naar de oud-ijzerhandel of toch nog maar weer even wachten, wie weet komt er alsnog een oplossing. Geduld, geduld... En die oplossing is er gekomen!

Graag wensen we ieder een fijne en goede zomerperiode toe, en kom vooral op zaterdagmorgen eens kijken in het HIC, Peulenstraat 243. De koffie staat klaar en het is altijd gezellig in ons ‘historisch café’.

Peter van Wijngaarden
Vicevoorzitter

Presentatie HD1

DE PLAATSIING VAN DE ZALMSCHOUW HD1 BIJ DE ROKERIJ

Nadat de HD1 woensdagmiddag 6 december van den Bout per kraanwagen was vervoerd en op haar plaats gezet op de dijk bij De Rokerij is het scheepje op maandagmiddag 11 december 2023 officieel en voorgoed afgemeerd.

Ruben Vogel en Bas de Ruijter, die samen met Wim Vogel de HD1 hebben gerestaureerd, zorgden ervoor dat het scheepje er maandag 11 december stralend bij lag. Strak in de verf, de zeilen gehesen, alle houtwerk op hun plaats en het vuurduiveltje brandend als een lier.

Voorzitter Peter van Wijngaarden heette alle aanwezigen hartelijk welkom en ging in zijn toespraak kort in op de voorgeschiedenis.

“Het bestuur van de HV heeft lang gezocht naar een waardige bestemming voor dit vaartuig, een originele representant van de visserijgeschiedenis van Boven-Hardinxveld.

Ik gebruik met opzet niet de woorden ‘glorieuze visserijgeschiedenis’, hoewel dat wel een beetje zou kloppen. Maar het vissersberoep was verre van glorieus, het was hard werken bij nacht en ontij en vaak in de kou. En veel glorie zat er niet aan voor de vissers en hun gezinnen.

En juist daarom vond het bestuur van de HV dat er een waardige herinnering moest komen aan het vissersrijverleden van Boven-Hardinxveld. En dat is gelukt! Vanaf het begin heeft wethouder Jan Nederveen met ons meegedacht, ook hij zag het belang van het behoud van de HD 1 in als monument voor Boven-Hardinxveld.

Toen we eenmaal in contact kwamen met Arie Blokland van Blokland Bouwpartners ging het snel. Ons eerste contact legden we op 1 november 2021 en toch heeft het al met al nog twee jaar geduurd. Dit soort dingen hebben hun tijd nodig en de woningen aan De Rokerij moesten nog worden gebouwd. De HD1 moest ook nog worden gerestaureerd, én de nodige vergunningen moesten worden verleend. Dan merk je weer hoe prettig het is dat je in een kleinere gemeente woont: de lijntjes naar de gemeente zijn kort.

De restauratie kostte veel tijd en veel werk. De oude dame moest een stevige facelift ondergaan, maar dit verliep gesmeerd, dankzij de inzet van het restauratieteam Bas de Ruijter, Ruben Vogel en Wim Vogel. Blokland Bouwpartners zorgde voor een waardige locatie, voor het vervoer en voor een heleboel andere dingen.

Vandaag wordt de zorg voor de HD 1 overgedragen aan de inwoners van Boven-Hardinxveld en we hopen dat er goed voor haar zal worden gezorgd. Het is en blijft een kwetsbaar object en kwetsbare objecten verdienen onze bijzondere zorg en aandacht. Ze blijft voorlopig eigendom van de HV, maar we hopen haar toch ooit te kunnen overdragen aan een of andere, misschien nieuw op te richten Boven-Hardinxveldse stichting of iets dergelijks. We moeten er met elkaar maar eens over nadenken. We zijn erg blij met het bereikte resultaat, het is letterlijk en figuurlijk een plaatje.

Omdat niet iedereen meer weet wat dit voor een vaartuig is, hebben we er ook nog een informatiebord bijgeplaatst dat door wethouder Jan Nederveen straks zal worden onthuld”.

Wethouder Jan Nederveen: *"Ik ben blij met dit initiatief, het is een aandenken aan de historie van het dorp. Ik wil ook de buurt feliciteren en hoop dat ze er zuinig op zijn."*

Als de wethouder het visnet van het bord trekt, wordt tegelijkertijd een oranje rookbommetje afgestoken voor een extra feestelijk tintje. Vervolgens onthulde Jan Nederveen het bord met informatie over de HD1. Daarna is in 'De Boomgaard' nog nagepraat onder het genot van een drankje en een toastje met gerookte zalm. Peter van Wijngaarden bedankte daar een ieder die meegewerkt heeft aan het project, in het bijzonder Bas de Ruijter, Wim en Ruben Vogel, die de HD1 restaureerden.

Gert Romijn heeft een DVD gemaakt van de geschiedenis van De Rokerij en van de restauratie van de HD1.

Deze DVD is verkrijgbaar bij de Historische Vereniging, Peulenstraat 243, Primera Boogaard, Den Bogerd 30 en Boekhandel Ritmeester, Rembrandtstraat 29.

Prijs € 12,50

De (paling) rokerij
Het was een bijzonder stukje Boven-Hardinxveld, er werd in het verre verleden paling gerookt en er waren diversen bedrijven gevestigd. Het terrein was eigendom van de Fam. Wisboom en zij waren in het rijke bezit van een theekoepel aan de rivier. Op enig moment heeft Agien Swets het terrein van de erven Wisboom gekocht en zo stapte voor stapje zijn scheepswerf uitgebreid, later heeft Swets een strook buitenwei gekocht en daar een fraai parkje met veel bomen aangelegd. Later is het weer in andere handen overgegaan en nu is er van die oude Rokerij niets meer terug te vinden

Maar als blijvende herinnering is er bij de toegang van de nieuwe Rokerij een prachtig gerestaureerde drijverschuit, de HD 1 geplaatst

Hier smelten heden en verleden samen.

De oude Rokerij

Drijverschuit de HD 1

11 december 2023
Film Gert Romijn
Foto's Ewoud Klop
Lengte 41 min.

Presentatie boekje Merwede Stichting

Donderdagmiddag 29 februari is in de grote zaal van Restaurant Kampanje het eerste exemplaar gepresenteerd van het boekje 'De Werf Merwede Stichting: de geschiedenis van een verenigingsgebouw 1952-1996'.

Onder de aanwezigen waren een aantal oud-medewerkers/sters van de Merwedestichting, onder wie Henk Bakker die in 1953 de officiële openingshandeling heeft verricht en die later ook bij het bedrijf werkte.

De presentatie van het boek over het verenigingsgebouw van de Werf Merwedestichting viel bij toeval samen met de aanwijzing van het pand tot gemeentelijk monument. Voor de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam, de Stichting Dorpsbehoud en auteur Peter van Wijngaarden was dit toch wel de kroon op alle inspanningen voor deze vijftigste publicatie. Het 'rode gebouw' van architect Sybold van Ravesteyn is een pareltje dat is verweven met het DNA van het dorp.

In zijn openingswoord ging Dick de Jong, voorzitter van de Stichting Dorpsbehoud Hardinxveld-Giessendam vooral in op het feit dat het gebouw uit 1953 zeer recent tot gemeentelijk monument is

verklaard. "Deze zaal met woning is het behouden waard. Het is een van de markante cultuurhistorische juwelen, die ons dorp nog rijk is. In 1952 schonk scheepswerf De Merwede deze Werf Merwedestichting juist ook het voorgeslacht van al die inwoners van nu. Iets anders bewerkstelligen dan dit pand voor de toekomst behouden kan niet en mag niet. Dat zijn we als trotse bezitters van zo'n gebouw verplicht".

Architect en oud-dorpsgenoot Jan van Ballegooijen hield een sprankelende en bevlogen presentatie over Sybold van Ravesteyn, de architect van het gebouw en over de architectonische waarde ervan. Tevens ging hij in op de belangrijke functie van de 'Merwedestichting' in de dorpsamenleving. Aan de hand van dia's besprak Van Ballegooijen de biografie en daarnaast het werk van Van Ravesteyn. Een architect die vooral bekend is geworden door zijn werk voor de Nederlandse Spoorwegen. Veel stations en seinhuizen zijn van zijn hand. In zijn jonge jaren ontwierp hij meubelen in de Amsterdamse Stijl, zo rond 1924 en kreeg hij de opdracht om het interieur te ontwerpen voor het jacht van toenmalig Koningin Juliana en haar man prins Bernhard. Zo verzeilde hij in de maritieme sector, werd bekend en kwam in beeld bij scheepswerf De Merwede.

Peter ging ook in op de inhoud: "Verwacht niet teveel van deze uitgave. Afgezien van de uitstekende en vakkundige bijdragen van de architecten Jan van Ballegooijen en Arie van der Meijden is het niet veel meer dan een tijdsbeeld van grofweg de jaren '50 en '60. Het is het verhaal van een scheepswerf en zijn personeelsvereniging en van een dorp in de jaren '50 en '60, met wat uitschieters naar de jaren '70 en '80. Kortom, een korte sociale geschiedenis 'van de tijd -toen geluk nog heel gewoon was-. Je proeft nog iets van de verzuiling en van de immer aanwezige rivaliteit tussen Giessendam en Hardinxveld. In 75 jaar is er veel veranderd, Giessendam en Hardinxveld werden Hardinxveld-Giessendam, maar sommige zaken blijven gevoelig".

Ook wethouder van cultuur mevrouw Christa Hendriksen wees erop dat het gebouw juist deze week was aangewezen als gemeentelijk monument. In de korte tijd als wethouder te Hardinxveld Giessendam was haar opgevallen dat de inwoners de nodige reden hebben om trots te zijn op de gemeente waar ze wonen. "Zoals op dit historische pand, dat via de maritiem-industriële sector tot stand is gekomen, en waarbij de gemeente Hardinxveld Giessendam toch een grote rol heeft gespeeld".

Ondanks intensief onderzoek is het niet gelukt te achterhalen waarom de directie van de werf heeft gekozen voor een landelijk bekende architect als Van Ravesteyn.

Veel mogelijkheden zijn onderzocht, maar de juiste link hebben we niet gevonden en dat is toch jammer. In het hoofdstuk 'De bouw van de Werf Merwede Stichting' wordt er even op ingegaan, niet uitputtend want het blijft een raadsel en het blijft toch maar gissen. De auteur heeft wel een theorie opgebouwd, deze is niet opgenomen in het boekje, maar we willen hem u toch niet onthouden.

Voorzitter Peter van Wijngaarden schetste de totstandkoming van het boekje. "Tijdens deze periode is er regelmatig contact geweest met de projectontwikkelaar Gebroeders Blokland i.c. René Biesheuvel. Tijdens deze gesprekken hielden we elkaar op de hoogte van de wederzijdse ontwikkelingen. René maakte mij deelgenoot van de zoektocht van het bedrijf naar een aanvaardbare oplossing voor het oude gebouw van de Merwedestichting en ik vertelde over de voortgang van de publicatie. Het waren goede en soms zeer vertrouwelijke gesprekken".

"Tijdens de diverse gesprekken die ik voerde werd de naam genoemd van Hendrik Jan Schlömann, de latere directeur van de werf. Hij was gehuwd met de dochter van G.J. van Vliet, een zoon van Chr. Van Vliet de grondlegger van De Merwede.

Schlömann ontmoette in 1945 bij toeval de dochter van de voormalige werfeigenaar, de weduwe Janne-Cornelia van Vliet (1915-1996). Haar man, Aart van den Berg, was omgekomen bij het bombardement op de werf op 11 september 1944. Het was liefde op het eerste gezicht en ze trouwden in 1947.

Schlömann, die werktuigbouwkunde en wiskunde had gestudeerd, maar door de oorlog beide studies niet had afgerond, dreef daarna samen met zijn echtgenote een zaak in kunstnijverheid en binnenhuisarchitectuur 'Studio 40' in Den Haag. Het is niet ondenkbaar dat de interieurontwerpster Janne van Vliet en architect Van Ravesteyn elkaar kenden.

Jaren later zou Schlömann, inmiddels directeur van De Merwede, ook een rol spelen bij de benoeming van de heer C. Schoonhoven als bedrijfsleider van de Werf Merwedestichting c.q. Restaurant Campanje".

Daarna werd het eerste exemplaar uitgereikt aan mevrouw Ria Schoonhoven-van Diest, weduwe van de voormalige restaurantmanager Cees Schoonhoven. Het tweede exemplaar was voor de heer René Biesheuvel, algemeen directeur van Bouwmaatschappij Gebr. Blokland.

Na het officiële gedeelte was er nog een gezellig informeel samenzijn waarbij door de aanwezige oud-medewerkers en medewerksters veel herinneringen zijn opgehaald.

Dit boekje is de 50e publicatie in de Historische Reeks van de Historische Vereniging.

De leden van de Historische Vereniging hebben het boekje inmiddels ontvangen. Het is ook te koop bij de HV, Museum De Koperen Knop en de plaatselijke boekwinkels. **Prijs: € 15,-**

Verslag algemene ledenvergadering

VERSLAG ALGEMENE LEDENVERGADERING HISTORISCHE VERENIGING HARDINXVELD-GIESSENDAM 25 APRIL 2024 IN DE GROTE ZAAL VAN RESTAURANT KAMPANJE

OPENING

De voorzitter, Peter van Wijngaarden, opent met een woord van welkom de vergadering. Voor deze avond zijn afmeldingen ontvangen van Anja van der Starre, Jan Vink, Hans van der Meijden en Wim van den Heerik. Aan de agenda wordt punt 5a toegevoegd: goedkeuring Beleidsplan 2024-2028 en het Huishoudelijk Reglement.

NOTULEN VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING D.D. 18 APRIL 2023

De notulen zijn door de aanwezigen gelezen en worden zonder vragen of opmerkingen goedgekeurd.

KORT VERSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN VAN HET BESTUUR IN HET AFGELOPEN JAAR

De voorzitter licht aan de hand van een uitgebreide PowerPointpresentatie het verslag nogmaals toe. Op een vraag uit de zaal om meer informatie over de zaken betreffende de bemoeienissen van de HV met 'de Luisterpost' te Wijngaarden geeft de voorzitter een toelichting.

Een tweede vraag betreft de waterafvoer van de HD1 bij grote regenval en of er een rooster van personen is opgesteld die er dan voor zorgen dat het regenwater in de HD1 wordt afgevoerd. Peter adviseert contact op te nemen met de heren Ruben Vogel en Bas de Ruijter, die er voor gezorgd hebben dat er geen problemen kunnen ontstaan.

Tot slot wordt opgemerkt dat de riemen en bomen van de HD1 aan de verkeerde kant zijn aangebracht.

Niet iedereen deelt deze mening. Deze opmerking wordt daarom voor kennisgeving aangenomen. Geen verdere vragen of opmerkingen, zodat het verslag wordt goedgekeurd.

VERSLAG FINANCIËEL BELEID

Penningmeester Ronald Nederveen licht aan de hand van een PowerPointpresentatie diverse posten toe. De balans is vrij constant, er zijn geen grote wijzigingen. De verlies- en winstrekening laat ten opzichte van 2022 wel een groot verschil zien, omdat de opbrengst van de zalmshow nog niet is meegerekend. Voor onderhoud van de zalmshow is nog een reserve aanwezig van € 2607,00.

Omdat de publicatie De Werf Merwede Stichting niet is uitgebracht in 2023 maar wel was begroot wijkt het begrote bedrag af van de prognose. De Vrienden van de HD1 zullen op korte termijn worden uitgenodigd om hun jaarlijkse bijdrage over te maken. Dit bedrag zal als een aparte reservering voor de HD1 op de balans worden opgenomen. De penningmeester vraagt hiervoor de goedkeuring van de aanwezigen. De aanwezigen gaan hiermee akkoord.

Het bestuur is er nog in niet geslaagd om de volledige zorg voor de HD1 over te dragen aan een groepje personen te Boven-Hardinxveld die zelfstandig de zalmshow willen gaan beheren. Het eerdergenoemde bedrag zal dan als startkapitaal worden overgedragen aan dit 'comité' o.i.d. De giften die ontvangen worden voor het in stand houden van de HD1 zullen direct naar deze groep gaan.

De penningmeester zal bij het volgende betalingsverzoek een toelichting geven op de huidige stand van zaken en het beleid voor de toekomst, waardoor in het bijzonder de omwonenden meer betrokken zullen worden bij het behoud van het mooie, historische monument in hun woonwijk. Hun bijdragen tot het behoud, in welke vorm dan ook, zijn altijd welkom. De begroting laat ongeveer hetzelfde bedrag zien als in 2023. In 2024 zal één publicatie worden uitgegeven.

De huidige webmaster heeft door werkzaamheden en studie weinig tijd om zich bezig te houden met de website van de HV. Daarom heeft het bestuur besloten een vaste webmaster aan te nemen die een vergoeding krijgt voor zijn diensten. De aanwezige leden hebben hiertegen geen bezwaar.

Mede door de uitgave van het boek 'Dorpsinventarisatie', in samenwerking met Stichting Dorpsbehoud, is ons ledenaantal licht gestegen, van 760 naar 780. De penningmeester wordt bedankt voor zijn toelichting en décharge verleend voor zijn werkzaamheden in het afgelopen jaar.

GOEDKEURING HUISHOUDELIJK REGLEMENT EN BELEIDSPLAN

Ook van deze stukken hebben alle aanwezigen kennis kunnen nemen. Zowel een huishoudelijk reglement als een beleidsplan zijn noodzakelijk voor het verkrijgen van een ANBI-status en hierdoor is goedkeuring van de ALV nodig. Daar er geen bezwaren komen uit de zaal worden beide goedgekeurd en zal de verdere afwikkeling voor het verkrijgen van de ANBI-status op korte termijn worden afgerond.

WERKGROEP GENEALOGISCHE AFDELING

De werkgroep heeft een uitgebreid verslag ingeleverd van de werkzaamheden in het afgelopen jaar. Elke zaterdagmorgen zijn leden van de werkgroep in het HIC aanwezig om bezoekers te woord te staan en te helpen met vragen op genealogisch gebied. Via de ALV doen zij een oproep voor nieuwe leden. Peter bedankt de werkgroep voor hun grote bijdrage in het afgelopen jaar.

PLANNEN VOOR HET LOPENDE JAAR

- Verkrijgen van de ANBI-status
- Uitgave van een publicatie over de geschiedenis van de drinkwaterleiding en de watertoren in Boven-Hardinxveld
- Deelname aan Seniorenmiddag, gemeentedag en braderie
- Invoering automatische incasso voor het innen van de contributie
- Regelmatige verzorging van het bloemeneiland in De Wiel
- Deelname van Peter en Ronald aan een cursus "werven vrijwilligers" bij Erfgoed Zuid-Holland

Tot slot doet de voorzitter een vriendelijke doch dringende oproep voor nieuwe bestuursleden. Gezien de leeftijd van het huidige bestuur is nieuw, jong bloed van harte welkom. Hij nodigt daarom serieus geïnteresseerden uit een bestuursvergadering bij te wonen om te vernemen wat er zoal omgaat bij de vereniging. Hiermede is het officiële gedeelte van de avond beëindigd en wordt er een korte pauze gehouden. Na de pauze houdt Jaap van Gelder een presentatie over de geschiedenis van het kraanwater: de aanloop

naar de oprichting van een waterleidingbedrijf in Hardinxveld en Giessendam en de periode tot de bouw van de watertoren in 1923, die ademloos wordt aangehoord en bekeken op PowerPoint door alle aanwezigen. Het verdere vervolg van de geschiedenis van de drinkwaterleiding en de watertoren staat beschreven in de publicatie van Jaap van Gelder die in het najaar van 2024 zal worden uitgegeven.

De voorzitter bedankt Jaap van Gelder voor zijn buitengewoon interessante presentatie en overhandigt een geschenkbond en een boeket bloemen. Daarna sluit hij de vergadering en wijst nog even op de traditionele bus bij de uitgang waarin een bijdrage kan worden gedeponneerd ter bestrijding van de kosten van deze avond.

De vele huisnummerwijzigingen

DE VELE HUISNUMMERWIJZIGINGEN IN GIESSENDAM (deel 1)

RONALD NEDERVEEN

Met enige regelmaat krijgt de Historische Vereniging de vraag of we aan de hand van een oud huisnummer kunnen achterhalen waar iemand heeft gewoond. Op het eerste gezicht lijkt dit een eenvoudige vraag. Immers, wij weten niet beter of onze huizen hebben vaste straatnamen met bijbehorende nummers. De ouderen onder onze leden weten wel beter en kunnen nog vertellen dat het huis van hun ouders of grootouders geen straatnaam had maar een A, B, C, of D voor het nummer. En daarmee gaat de kennis over onze huisnummering vaak niet verder.

In de praktijk ligt dit allemaal nog ingewikkelder. Ruim een jaar geleden kregen wij het verzoek van Bouwbedrijf BM van Houwelingen of wij, als Historische Vereniging, wat meer konden vertellen over hun aanstaande bouwlocatie gelegen in Buitendams tussen schoenwinkel Sluimer, en de gebouwen van de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt. Zij gaan daar een appartementencomplex bouwen, maar wilden de historische waarde van dit gebied niet verloren laten gaan.

We zijn de geschiedenis ingedoken, en wij gaan u daar in de komende Mededelingenbladen iets meer over vertellen. De grootste uitdaging is dat de gemeente Giessendam in ongeveer 100 jaar minimaal 8 omnummeringen heeft gekend. Vanaf 1869 heeft de gemeente Giessendam een bevolkingsregister bijgehouden van de huizen en hun bewoners. Hierdoor is het mogelijk om te herleiden wie in welk pand woonde, want niet iedere bewoner was ook eigenaar van het pand. Maar helaas, een deel van dit register is verloren gegaan.

Het Eerste Begin en de kadastrale vastlegging

Om een goed beeld te krijgen van het stuk grond waarop tot voor kort o.a. de Gereformeerde Kerk stond en ook de schoenwinkel van Sluimer, begint dit verhaal omstreeks het midden van de 17e eeuw. De dijk was toen nog een stuk lager en vrijwel alle woningen stonden aan de binnenzijde van de dijk, toen nog vaak genoemd Giessen-buiten-dams. Dat de huizen aan de binnenzijde stonden had een goede reden, immers het gedeelte buitendijks kon bij hoog water onderlopen en daarom woonde men liever achter de dijk. Dat was een stuk veiliger.

De polder van de gemeente Giessendam was nog in weren ingedeeld, en de stukken grond aan de Giessenzijde behoorden tot het weer welke aan de binnenzijde van de dijk was gelegen. Iedere eigenaar van een weer had dus ook grond aan de Giessenzijde, en de plicht om het stuk dijk waaraan het weer lag,

te onderhouden. In de dorpskern, bij ons bekend als 'op de Dam' staan al diverse huizen rondom de kapel die er toen stond.

Omstreeks 1650 - 1700 begint daar echter verandering in te komen, en worden er steeds vaker huizen buiten de dorpskom gebouwd op de stukken grond langs de Giessen. Stonden de oude boerderijen aan de binnenzijde van de dijk, nu begon men ook woningen te bouwen op de tot die tijd buitendijks gelegen tuinen en boomgaarden. Wel bouwde men liefst het huis op dijkniveau, wellicht met een kelder onder de woning. Zo kon men bij hoog water het woongedeelte zoveel mogelijk droog houden. Latere dijkverzwaringen zorgden er echter voor dat veel boerderijen en de in die tijd gebouwde huizen langzaam maar toch in de dijk en onderaan de dijk terechtkwamen.

Het bouwen van huizen aan de kant van de Giessen schuift in de loop van de jaren steeds verder op richting De Kaai en Binnendams. Het duurt zelfs tot ca. 1925 voordat men in Binnendams, voorbij De Koperen Knop, ook zover is en men veelvuldig aan de waterzijde gaat bouwen.

In het gebied waarover we hier spreken, begint men rond 1700-1725 met het bouwen van woningen en schuren. De veelal daar gelegen moestuinen verdwijnen, of krijgen een nieuwe plaats aan de binnenzijde van de dijk.

Van 1812 tot 1832 is men in geheel Nederland bezig om het land en zijn gebruikers in kaart te brengen. Het resultaat mag er zijn. De eerste kadasterkaarten, met daarin minutieus vastgelegd welke stukken grond er zijn, welk doel ze hebben en wie de eigenaar is, is dan een feit. De werkzaamheden van het huidige kadaster en de belastingdienst liggen besloten in deze eerste registratie. Iedere plaats heeft zijn eigen registratie vaak opgedeeld in secties, weer onderverdeeld in nummers der percelen, zoals vastgelegd in het kadastrale plan welke getekend waren op een zogenaamd minuutplan, die weer waren terug te vinden op een verzamelplan per gemeente. De registratie gebeurde op de zogenaamde tafel.

In 1832 worden de eerste kadasterkaarten van Giessendam opgeleverd, en daarna wordt iedere verandering keurig vastgelegd in het kadaster. Het doel is om te bepalen hoeveel belasting er moet worden betaald over de stukken grond door de eigenaren: de onroerend goedbelasting. Daarnaast wordt bij Koninklijk Besluit vastgesteld dat bij verkoop van de grond en bij het verstrekken van een hypotheecaire akte altijd het sectienummer en het perceelnummer in de aktes moet worden vermeld. De kadastrale verdeling, het gebruik en de eigenaren.

Folde, gebucht of plaatselijke benaming.	N ^o . der percelen op het kadastrale plan.	Verwijzing naar het algemeen register der hypotheek.		EIGENAREN EN VRUCHTGEBRUIKERS.				Aantal der althoutische Wip. (of gedeelte van den landst. heger.)	SOORT der EIGENDOMMEN.	Volgnummer der gebouwde eigendommen.	INHOUDS-GROOTTE.		Voorloopige klassering.
		Deel.	Nommer.	NAMEN.	VOORNAMEN.	BEROEPEN.	WOONPLAATSEN.				VAN IEDER PERCEEL.	Bijvoegsel van de inhoud.	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
	2064			Landberg	Johannad	Wiggen	Groefendam	269	huishouf	202	0 00 00		1
	2065			Hansum	Jan	Ranarum	Groefendam	95	huishouf	203	0 09 40	0 19 40	1
	2066			Blokland	Dirk J. J.	Ranarum	Groefendam	21	Tuin		0 03 00	0 03 00	1
	2067								huishouf	204	0 05 70		1
	2068			Amersfoort	Arie	Arbuden	Groefendam	5	huishouf	205	0 00 70		1
	2069								huishouf	206	0 06 00		1
	2070			Hoog	Gijsbert de	Arbuden	Groefendam	111	huishouf	207	0 10 90		1
	2071			Haak, m. m. m.	Adriaantje		Groefendam	93	huishouf	208	0 05 30		1

De perceelverdeling van de in dit document beoogde stukken grond, ziet er dan als volgt uit:
Perceelnr. Achternaam omschrijving

Perceelnr.	Eigenaam	Omschrijving
A2065	Jan Hansum	Huis, stal en erf
A2066	Dirk Blokland	Tuin
A2067	Dirk Blokland	Huis, schuur en erf
A2068	Arie Amersfoort	Huis en erf
A2069	Arie Amersfoort	Huis, schuur en erf
A2070	Gijsbert de Hoog	Huis, schuur en erf

Die hiervoor genoemde perceelnummers zijn terug te vinden op het zogenaamd minuutplan: de kadastrale kaart.

Omdat het dorp Giessendam enorm groeide en er overal huizen werden gebouwd tussen de bestaande bebouwing, moest men tot een volgende nummerwijziging komen met A, B, C, etc. Bij de volgende nummerwijziging werd dat weer gecorrigeerd, maar na enkele jaren kwam dit verschijnsel opnieuw naar voren.

Helaas werd de nummeruitgave ook niet altijd op dezelfde manier toegepast. De ene keer kwam een schuur of kerk wel in aanmerking voor een huisnummer, een andere keer weer niet. Ook gebeurde het dat als een huis één voordeur had, maar door twee gezinnen werd bewoond er maar een huisnummer werd uitgegeven. Bij de volgende nummerwijziging kreeg het pand wel twee nummers.

En vervolgens werd er ook soms verschillend genummerd met betrekking tot de binnen en de buitenzijde van de weg. Kortom, om een goed overzicht te krijgen was een hele opgave! In onderstaande tabel zien we de diverse huisnummers die van toepassing waren op de percelen waar binnenkort De Nieuwe Dam hoopt te verrijzen.

1832	A2070/1	A2070/2	A2069	A02068	A0267	A02066	A02065
1869	B148	B149	B150	B151	B152	B153	B154
1880	B177	B178	B179	B180	B181	B182	B183
1890	B194	B195	B196	B197	B198	B199	B210
ca 1905	B233	B234	B235	B236	B237		B238
ca 1915	B255	B256	B257	B258	B259		B260/B261
ca 1925	B267/B268	B269	B270	B271	B272	B273	B274
ca 1940	B217	B219	B221	B223	B227	B229	B231
ca 1960	37/37a	39	41	43	45	47	49/49a

De nummering van 1832 is geen huisnummering maar het zijn de gegevens uit het kadaster, zoals dat in de periode 1812 tot 1832 is vastgelegd.

Opvallend is dat men in het begin van de 20e eeuw de kerk geen huisnummer gaf. Ook zien we dat er in 1890 een groot verschil zit tussen B199 en B210. Dit komt omdat dan de eerste huizen aan de Boorstraat worden gebouwd die dan ook een huisnummer nodig hebben. Deze voortdurende nummerwijziging, en het feit dat de gemeente Giessendam wel bijhield wanneer iemand naar een ander pand vertrok maar niet wanneer, maakt het zoeken alleen maar ingewikkelder.

En als we dan ook weten dat niet over alle jaren alle gezinskaarten bewaard gebleven zijn, is het antwoord op de vraag: "In welk huis, met nummer A, B, C of D ... woonden mijn voorouders?" niet altijd gemakkelijk te geven.

Arie Verhoef en Willem van den Heerik

Ewoud Klop

Het geslacht van de familie Klop vestigde zich al meer dan vijf eeuwen geleden in Boven-Hardinxveld. Zij waren vissers. Nog heden ten dage is hier het bedrijf van deze familie gevestigd in Den Bout. Enkele jaren geleden schreef Elle Klop een boekje, '400 jaar Cloppen', dat in de bibliotheek staat van ons Historisch Informatie Centrum. Hierin wordt de ontwikkeling van een tak uit dit geslacht, gestaafd met documenten en oude gegevens, uitgebreid beschreven. Een telg uit een in de 17e eeuw ontstane zijtak van dit geslacht Klop is de bovengenoemde Ewoud Klop. Een bekende persoonlijkheid in Hardinxveld-Giessendam dankzij zijn vele activiteiten. Het is tijd om wat meer aandacht aan hem te besteden. Hierna volgt een beknopte levensbeschrijving opgetekend uit zijn eigen gegevens. Vervolgens een kwartierstaat over zes generaties Klop en een voortzetting in een stamreeks die loopt tot ca. 1525.

Ewoud met opa Dirk Klop

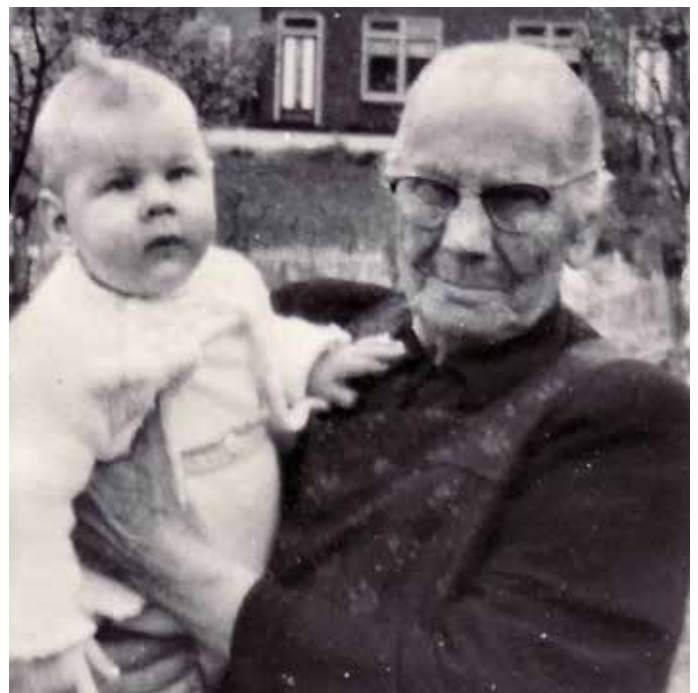
Ewoud aan het woord:

"Mijn wiegje stond op het adres Kon. Wilhelminalaan 56 waar ik op 14 februari 1954 geboren ben, weliswaar twee maanden te vroeg, maar alles zat erop en eraan. Ik werd vernoemd naar de vader van mijn moeder die al overleden was voordat zij geboren werd. In die jaren, net na de Tweede Wereldoorlog, was er nog steeds woningnood. Mijn vader en moeder woonden in bij de ouders van mijn vader, Dirk Klop en Jantje Need, mijn opa en opoe. Opa was visser en griendhaker, opoe deed de huishouding en zorgde voor de twee zonen Arie en Wim. Zij had in die tijd een aardige reputatie opgebouwd, was voor niets en

niemand bang en vertelde ongezouten hoe zij over alles dacht.

Zo werd zij bijvoorbeeld verplicht om te gaan stemmen, maar weigerde dat. Dit resulteerde erin dat zij zich in Dordrecht moest melden voor een gevangenisstraf. Het kwam zo uit dat zij op een zondag werd vrijgelaten, dus naar huis moest reizen. Iedereen ter plekke, van hoog tot laag, werd er bijgehaald omdat zij op die dag niet de cel uit wou. Oorspronkelijk kwam zij uit Aquoy in de Betuwe. Daar had zij een zuster en enkele broers die handelden in pony's. Algauw leverde haar dat de bijnaam "Jans de Pony" op. Omdat zij getrouwd was met opa Dirk kreeg hij daardoor ook die bijnaam. Eigenlijk was zijn eigen bijnaam "de Pork", maar die was minder bekend. Opa overleed op 14-11-1956. Iets wat ik mij nog vaag herinner.

De kleuterschool diende zich aan. Die was op de Buurt achter de kapperszaak van Simon Prinsenbergh. Het schoolplein grensde aan de helling van scheepswerf Haeser. Ik herinner mij nog de lucht van koolteer. We werden de weg overgezet door juffrouw Corrie en konden dan zo, via het paadje achter drogist Wolterbeek, langs de garage van Verschoor en via de nieuwbouw en de Vermeerstraat langs het braakliggend terrein, waar later de Burg. De Boer Stichting zou verrijzen, de Pieter de Hooghstraatdoor naar de Wilhelminalaan.

Johannes Hendrikus Dirk Klop met Jantje Need

Ewoud met vader en moeder en opoe Jantje Need

In 1960 kocht pa een huis van Bas Stasse op Wilhelminalaan 80 waar wij naartoe verhuisden. Opoe ging ook mee. Ik had dus twee moeders, en wat de een niet zag dat zag de ander wel. Ook in 1960 ging ik naar de lagere school. Ik zie daar nog meester Köhler lopen over het schoolplein, lurkend aan een pijp, die hij op zijn kop hield als het regende. De eerste klas met juffrouw De Groot was een leuke tijd.

In 1963 diende zich een broertje aan. Johannes Hendrikus Dirk was zijn naam, vernoemd naar opoe Jans en opa Dirk. Ik kocht bij Gerard Swaters, de fotograaf op de Buurt, mijn eerste fototoestel, een Click 1 van Agfa en begon met fotograferen. De lagere school zat erop, en ik ging naar de LTS in Gorinchem. Een voorbereidend jaar, 2 jaar Metaal

en daarna 3 jaar Electro. Dat was een mooie tijd. Na het behalen van het diploma ging ik werken als scheepselektricien voor een bedrijf uit Ridderkerk, bij scheepswerf De Klop in Sliedrecht.

Fotograferen deed ik nog steeds en ook de brandweer had mijn interesse. Ik solliciteerde bij de gemeentebandweer, maar kwam voor een keuring terecht bij mijn eigen huisarts, dokter Van der Kamp. Die kende mij door en door...., en keurde mij af vanwege bronchitis. Toen ik enkele maanden later op moest voor de keuring voor de militaire dienst ben ik bij hem om een briefje gaan vragen voordat ik naar de keuring in Utrecht ging. Dat kreeg ik niet van hem. Maar daar bleek dat mijn bronchitis geen belemmering was en werd ik goedgekeurd. Ik kreeg verkering in den Bout en vóór het jaar waarin ik 20 werd, waren we getrouwd en druk bezig met het bouwen van een nestje in Buitendams. Hierdoor was ik kostwinner en kreeg ik later vrijstelling van dienstplicht.

In 1985 begon ik met brandweerfotografie op verzoek van commandant Goof Buijk. Hij vroeg later nog of ik het fototoestel niet om wou ruilen voor een brandspuit omdat de keuring intussen naar Dordrecht was gegaan. Ik had het met het fotograferen zo goed naar mijn zin, en ik zat bovendien in de redactie van het korpsclubblad "Toeters en Bellen", dat ik op dat voorstel niet ben ingegaan. In die tijd ontstond ook het brandweerarchief van de brandweer Hardinxveld-Giessendam, dat inmiddels meer dan 17.000 pagina's groot is.

De jaren verstreken en andere banen werden een uitdaging. Zo repareerde ik jarenlang aan langzaam lopende motoren in de kustvaart en de binnenvaart, was ik vrachtwagenchauffeur en kwam ik weer terecht in de elektro als monteur van elektrische schakelpanelen. Bij de brandweer werden de radioverbindingen steeds intensiever gebruikt en al snel ontstond er behoefte aan iemand die het radioverkeer in goede banen kon leiden en oefeningen en wedstrijden kon aansturen. Na dit jaren gedaan te hebben kwam er een functie vrij bij de verbindingdienst van de gemeentelijke rampenbestrijding. Hier werd ik aangenomen en kon ik dit koppelen met het radioverkeer, dat ik al jaren bij de brandweer deed. Zo werden, bij dreigend noodweer, vanuit de kazerne de voertuigen aangestuurd en de meldingen afgehandeld.

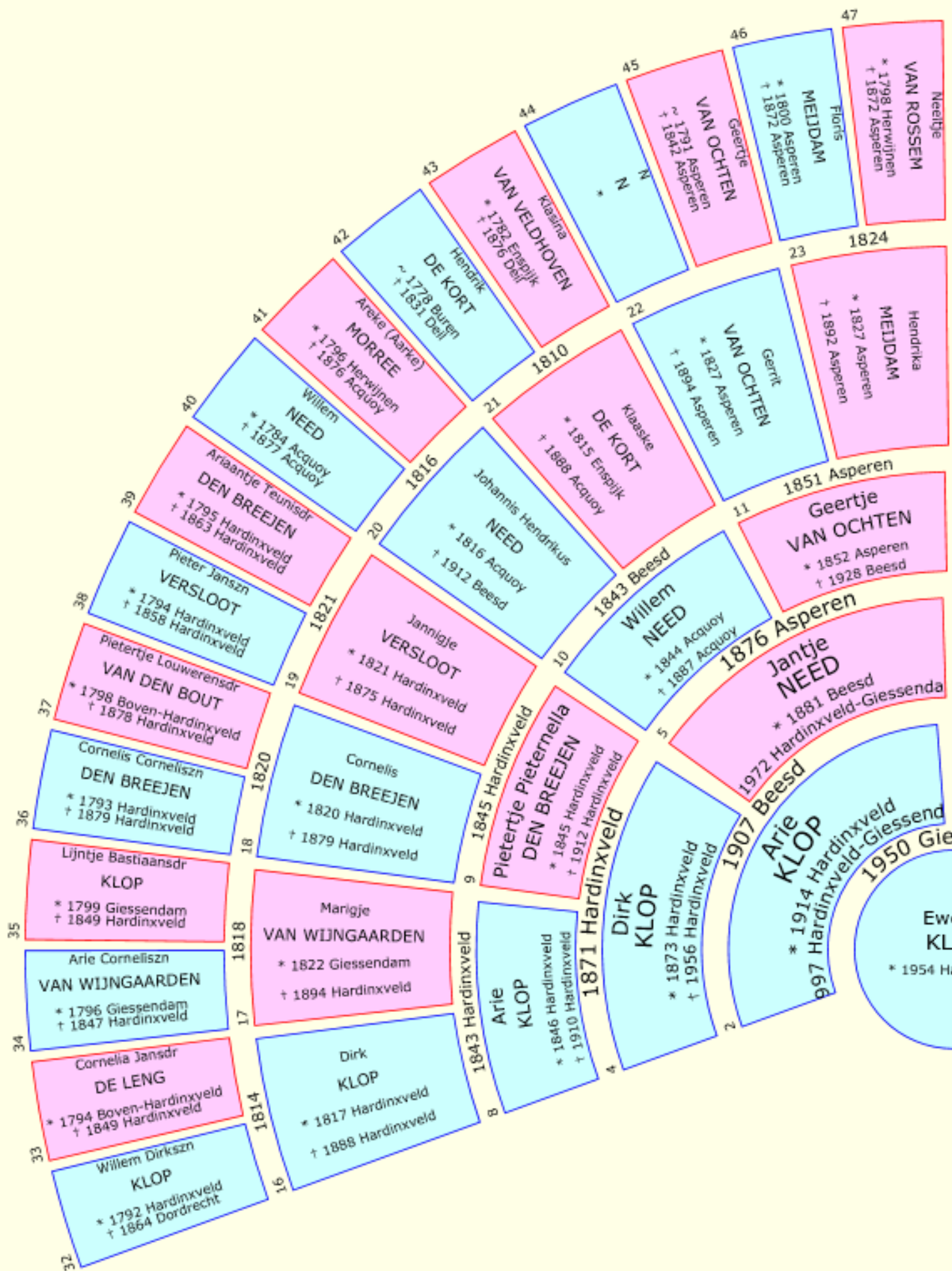
De laatste vijf jaren, voordat het bedrijf waar ik werkte failliet ging, werd ik aangesteld als

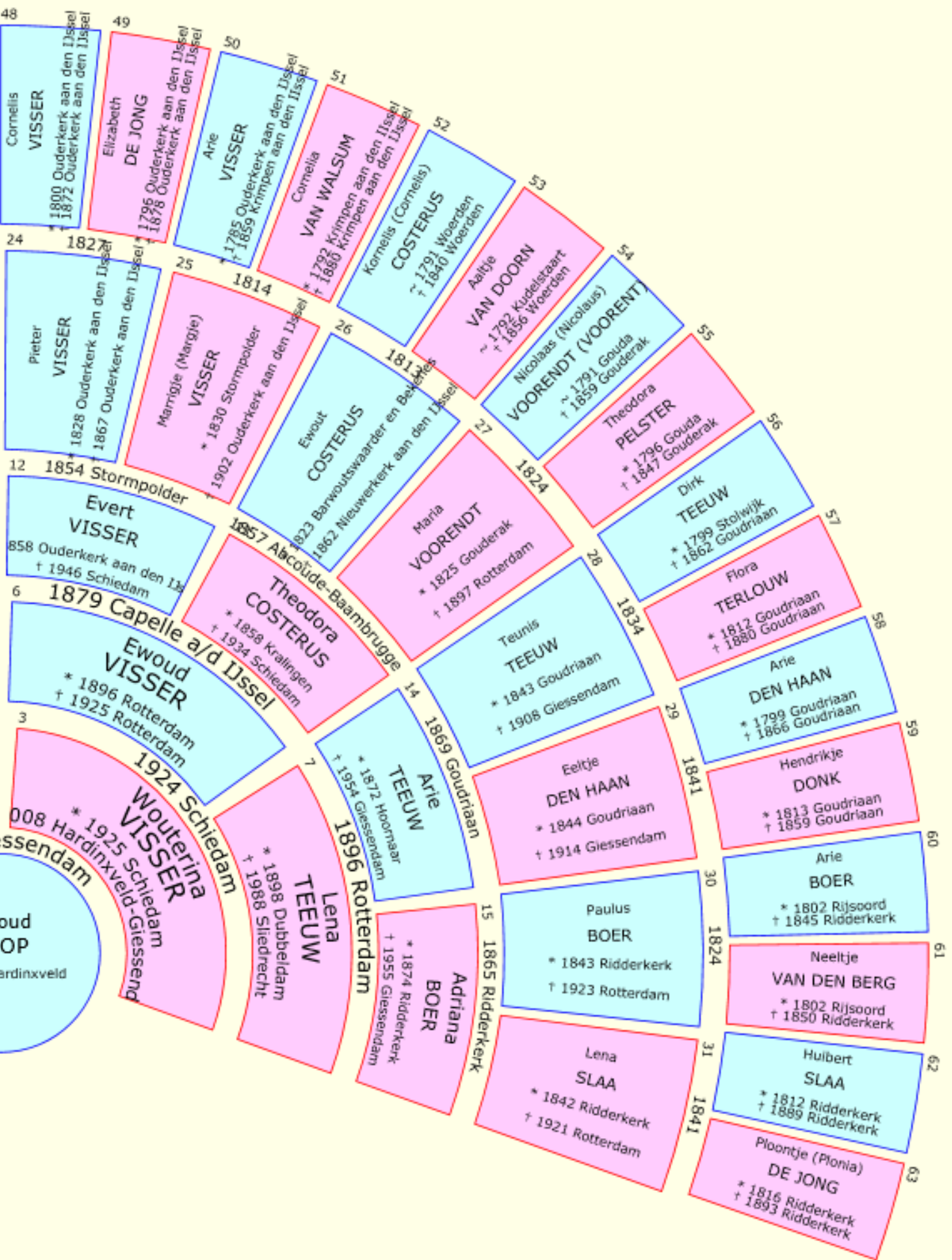
plaatsvervangend werkplaatschef, werkvoorbereider en probleemoplosser voor vijftien Polen die daar kwamen werken. Fantastisch werk, maar helaas hield het daar op en kwam ik op mijn 56e thuis te zitten.

Werken zat er niet meer in en ik ging leren om mijn registratiebewijs als radiozendamateur te halen. Na het staatsexamen te hebben afgelegd was ik geslaagd en mocht ik legaal, lokaal en wereldwijd radioverbindingen maken en heb ik met amateurs in 90 landen over heel de wereld contacten gelegd. Inmiddels ben ik de 70 gepasseerd maar geniet ik nog volop van mijn vrije tijd en vraag ik mij af hoe ik alles deed toen ik nog werkte, maar daar blijkt iedere pensionado last van te hebben.”

Ewoud op zijn post

Kwartierstaat van Ewoud Klop

Generatie I

1. **Ewoud Klop**, geb. Hardinxveld 14 febr. 1954, bedradingsmonteur, tr. Hardinxveld 7 dec. 1973¹
Marrigje Egas, geb. Hardinxveld 26 aug. 1952, dr. van Arie Louwerens en Jannigje Heikoop.

Generatie II

2. **Arie Klop**, geb. Hardinxveld 20 dec. 1914, timmerman, voorman pijpmeter, † Hardinxveld-Giessendam 26 febr. 1997, tr. Giessendam 4 april 1950¹
3. **Wouterina Visser**, geb. Schiedam 1 sept. 1925, † Hardinxveld-Giessendam 24 juli 2008.

Generatie III

4. **Dirk Klop**, geb. Hardinxveld 11 dec. 1873, arbeider, visscher, † Hardinxveld 14 nov. 1956, tr. Beesd 29 aug. 1907¹
5. **Jantje Need**, geb. Beesd 1 maart 1881, † Hardinxveld-Giessendam 10 mei 1972.
6. **Ewoud Visser**, geb. Rotterdam 6 jan. 1896, expeditieknacht, havenarbeider, † Rotterdam 9 april 1925, tr. Schiedam 22 okt. 1924¹
7. **Lena Teeuw**, geb. Dubbeldam 13 juli 1898, † Sliedrecht 29 sept. 1988.

Generatie IV

8. **Arie Klop**, geb. Hardinxveld 7 jan. 1846, visscher, † Hardinxveld 5 jan. 1910, tr. Hardinxveld 26 aug. 1871²
9. **Pieterje Pieterella den Breejen**, geb. Hardinxveld 24 dec. 1845, dienstbode te Gorinchem, † Hardinxveld 7 jan. 1912.
10. **Willem Need**, geb. Acquoy (Beesd) 13 jan. 1844, bouwman, landbouwer, † Acquoy (Beesd) 1 dec. 1887, tr. Asperen 24 juni 1876³
11. **Geertje van Ochten**, geb. Asperen 1 febr. 1852, † Beesd 28 mei 1928.
12. **Evert Visser**, geb. Ouderkerk aan den IJssel 22 juni 1858,⁴ schipper, † Schiedam 2 juni 1946, tr. Capelle a/d IJssel 7 maart 1879⁵
13. **Theodora Costerus**, geb. Kralingen 3 okt. 1858, † Schiedam 3 jan. 1934.
14. **Arie Teeuw**, geb. Hoornaar 9 april 1872, bankwerker, machinist, † Giessendam 21 jan. 1954, tr. Rotterdam 26 aug. 1896⁶
15. **Adriana Boer**, geb. Ridderkerk 26 okt. 1874, † Giessendam 8 maart 1955.

Generatie V

16. **Dirk Klop**, geb. Hardinxveld 23 jan. 1817, arbeider, visscher, † Hardinxveld 31 jan. 1888, tr. Hardinxveld 22 juli 1843⁷
17. **Marigje van Wijngaarden**, geb. Giessendam 11 juli 1822, † Hardinxveld 17 okt. 1894.
18. **Cornelis den Breejen**, geb. Hardinxveld 8 okt. 1820, arbeider, visscher, † Hardinxveld 17 juli 1879, tr. Hardinxveld 27 maart 1845⁸
19. **Jannigje Versloot**, geb. Hardinxveld 4 juli 1821, † ald. 14 dec. 1875.
20. **Johannis Hendrikus Need**, geb. Acquoy 25 dec. 1816, bouwman, landbouwer, werkman, † Beesd 15 jan. 1912, tr. Beesd 31 maart 1843⁹
21. **Klaaske de Kort**, geb. Enspijk (Deil) 13 febr. 1815, † Acquoy (Beesd) 10 dec. 1888.
22. **Gerrit van Ochten**, geb. Asperen 22 juli 1827, arbeider, † Asperen 22 febr. 1894, tr. Asperen 22 mei 1851¹⁰
23. **Hendrika Meijdam**, geb. Asperen 20 juli 1827, † ald. 15 jan. 1892.
24. **Pieter Visser**, geb. Ouderkerk aan den IJssel 20 april 1828, klompenmaker, † Ouderkerk aan den IJssel 5 april 1867, tr. Stormpolder 16 juni 1854¹¹
25. **Marrigje (Margje) Visser**, geb. Stormpolder 31 mei 1830, † Ouderkerk aan den IJssel 31 aug. 1902, tr. 2e Ouderkerk aan den IJssel 29 nov. 1872¹² **Cornelis Twigt**, geb. Ouderkerk aan den IJssel 14 okt. 1815, schipper, zn. van Jan en Jannigje Opschoor en wedr. van Neeltje van der Velde.

26. **Ewout Costerus**, geb. Barwoutswaarder en Bekenes 11 nov. 1823, arbeider, ploegbaas bij de Nederlandsche Rijnspoorweg Maatschappij, stalknecht, † Nieuwerkerk aan den IJssel 16 mei 1862, tr. Abcoude-Baambrugge 31 jan. 1857¹³
27. **Maria Voorendt**, geb. Gouderak 15 juni 1825, dienstbode, † Rotterdam 5 sept. 1897.
28. **Teunis Teeuw**, geb. Goudriaan 5 okt. 1843, smid, † Giessendam 18 nov. 1908, tr. Goudriaan 2 sept. 1869⁵
29. **Eeltje den Haan**, geb. Goudriaan 24 maart 1844, † Giessendam 5 april 1914.
30. **Paulus Boer**, geb. Ridderkerk 1 april 1843, smid, smidsknecht, † Rotterdam 16 jan. 1923, tr. Ridderkerk 6 okt. 1865¹⁴
31. **Lena Slaa**, geb. Ridderkerk 7 sept. 1842, arbeidster, † Rotterdam 11 dec. 1921.

Generatie VI

32. **Willem Dirkszn Klop**, geb. Hardinxveld 21 dec. 1792, dagloner, visscher, † Dordrecht 2 sept. 1864, tr. Hardinxveld 3 okt. 1814¹⁵
33. **Cornelia Jansdr de Leng**, geb. Hardinxveld 19 febr. 1794, † Hardinxveld 20 juni 1849.
34. **Arie Corneliszn van Wijngaarden**, geb. Giessendam 23 jan. 1796, arbeider, † Hardinxveld 26 dec. 1847, tr. Giessendam 24 jan. 1818¹⁶
35. **Lijntje Bastiaansdr Klop**, geb. Giessendam 24 juli 1799, † Hardinxveld 26 juli 1849.
36. **Cornelis Corneliszn den Breejen**, geb. Neder-Hardinxveld 22 dec. 1793, ged. Neder-Hardinxveld 29 dec. 1793, arbeider, schipper, † Hardinxveld 1 aug. 1879, tr. Hardinxveld 8 april 1820¹⁰
37. **Pieterkje Louwerensdr van den Bout**, geb. Boven-Hardinxveld 13 dec. 1798, † Hardinxveld 1 dec. 1878.
38. **Pieter Janszn Versloot**, geb. Hardinxveld 15 juli 1794, arbeider, † Hardinxveld 17 aug. 1858, tr. Hardinxveld 9 maart 1821¹⁷
39. **Ariaantje Teunisdr den Breejen**, geb. Hardinxveld 8 okt. 1795, † ald. 17 maart 1863.
40. **Willem Need**, geb. Acquoy (Beesd) 12 juli 1784, ged. Acquoy 18 juli 1784, arbeider, bouwman, † Acquoy (Beesd) 26 juli 1877,¹⁸ tr. Beesd 16 maart 1816¹⁷
41. **Areke (Aarke) Morree**, geb. Herwijnen 21 febr. 1796,¹⁸ dienstmeid, † Acquoy (Beesd) 23 april 1876.¹⁸
42. **Hendrik de Kort**, ged. Buren 11 jan. 1778,¹⁹ arbeider, dagloner, † Deil 2 jan. 1831, tr. Enspijk 1 juli 1810²⁰
43. **Klasina van Veldhoven**, geb. Enspijk 28 mei 1782, † Deil 23 jan. 1876.
44. **N N.**
45. **Geertje van Ochten**, ged. Asperen 15 mei 1791,²¹ † ald. 15 jan. 1842.²²
46. **Floris Meijdam**, geb. Asperen 28 dec. 1800,²³ fuselier in de 2e compagnie van het 1e bataljon der vijfde afdeling infanterie, vleeshouwer, werkman, † Asperen 26 april 1872, tr. Asperen 3 dec. 1824²⁴
47. **Neeltje van Rossem**, geb. Herwijnen 5 april 1798,²⁵ † Asperen 20 april 1872.
48. **Cornelis Visser**, geb. Ouderkerk aan den IJssel 4 april 1800, aardevoerder, arbeider, turftonner, † Ouderkerk aan den IJssel 8 maart 1872, tr. Ouderkerk aan den IJssel 23 juni 1827²⁶
49. **Elizabeth de Jong**, geb. Ouderkerk aan den IJssel 6 nov. 1796, † ald. 11 nov. 1878.
50. **Arie Visser**, geb. Ouderkerk aan den IJssel 8 okt. 1785, ged. Capelle aan de IJssel 16 okt. 1785, arbeider, † Krimpen aan den IJssel 20 dec. 1859, tr. Ouderkerk aan den IJssel 2 febr. 1814³
51. **Cornelia van Walsum**, geb. Krimpen aan den IJssel 11 febr. 1792,²⁷ dienstmaagd, † Krimpen aan den IJssel 15 jan. 1880.
52. **Kornelis (Cornelis) Costerus**, ged. Woerden 30 okt. 1791,²⁸ bouwknegt, bouwman, werkman, † Woerden 2 nov. 1840, tr. Waarder 31 dec. 1813²⁹
53. **Aaltje van Doorn**, ged. Kudelstaart 1 april 1792, bouwmeid, bouwvrouw, † Woerden 8 juli 1856.

54. **Nicolaas (Nicolaus) Voorendt (Voorent)**, geb. Stolwijk, ged. Gouda 30 maart 1791,³⁰ arbeider, werkmán, † Gouderak 8 okt. 1859, tr. Gouderak 27 febr. 1824¹⁶
55. **Theodora Pelster**, geb. Gouda 23 maart 1796, dienstmeid, † Gouderak 10 jan. 1847.
56. **Dirk Teeuw**, geb. Stolwijk 9 nov. 1799, hoefsmid, ijzersmid, † Goudriaan 5 febr. 1862, tr. Goudriaan 3 mei 1834¹¹
57. **Flora Terlouw**, geb. Goudriaan 30 maart 1812, † ald. 29 jan. 1880.
58. **Arie den Haan**, geb. Goudriaan 18 nov. 1799, bouwman, bouwmaneknecht, † Goudriaan 23 juli 1866, tr. Goudriaan 1 mei 1841¹⁶
59. **Hendrikje Donk**, geb. Goudriaan 8 febr. 1813, dienstbode, † Goudriaan 30 dec. 1859.
60. **Arie Boer**, geb. Rijsoord 9 febr. 1802, arbeider, † Ridderkerk 14 nov. 1845, tr. IJsselmonde 13 nov. 1824³¹
61. **Neeltje van den Berg**, geb. Rijsoord 19 juni 1802, arbeidster, † Ridderkerk 13 febr. 1850.
62. **Huibert Slaa**, geb. Ridderkerk 1 juli 1812, arbeider, † Ridderkerk 19 juni 1889, tr. Ridderkerk 4 juni 1841²
63. **Ploontje (Plonia) de Jong**, geb. Ridderkerk 3 dec. 1816, arbeidster, † Ridderkerk 19 maart 1893.

Voortzetting in stamreeks Klop

Generatie VII

64. **Dirk Dirkszn Klop**, ged. Boven-Hardinxveld 17 maart 1754, dagloner, visscher, † Hardinxveld (zijnde op de weg subiet overleden) 1 dec. 1826, tr. Hardinxveld 29 okt. 1779³²
65. **Neeltje Harmensdr Swets**, ged. Boven-Hardinxveld 21 nov. 1755, † Hardinxveld 11 jan. 1820.

Generatie VIII

128. **Dirk Teuniszn Klop**, ged. Boven-Hardinxveld 22 juli 1725, † Hardinxveld 19 dec. 1759, tr. (ondertr. Boven-Hardinxveld 29 aug.) 1754³³
129. **Neeltje Pietersdr Kamsteeg**, ged. Boven-Hardinxveld 24 dec. 1730, † Hardinxveld 11 aug. 1802, tr. 2e Hardinxveld 8 maart 1765³² **Adam van Ameren**, ged. Woudrichem 5 maart 1741, † Hardinxveld 12 okt. 1799.

Generatie IX

256. **Teunis Gijsbertszn Klop**, ged. Boven-Hardinxveld 1 maart 1693, † Hardinxveld 30 aug. 1767, tr. Hardinxveld 25 maart 1719
257. **Teuntje Willemsdr Bouman**, ged. Boven-Hardinxveld 1 jan. 1697, † Hardinxveld 15 sept. 1741.

Generatie X

512. **Gijsbert Janszn Klop**, ged. Boven-Hardinxveld 8 okt. 1656, † Hardinxveld 23 mei 1718, tr. omstr. 1687
513. **Geertje Teunisdr Goudriaan**, ged. Boven-Hardinxveld 26 okt. 1659, † Hardinxveld.

Generatie XI

1024. **Jan Gijsbertszn Klop**, geb. Hardinxveld omstr. 1612, kerkmeester,¹ waarsman van de Bovenpolder,¹ begr. Hardinxveld 2 juni 1678, tr. 1e vóór 1638 Aertgen Claasdr, † vóór 1641; tr. 2e Hardinxveld na 1641
1025. **Niesje Claasdr**, † Hardinxveld 10 dec. 1700.

Generatie XII

2048. **Gijsbert Corneliszn Klop**, geb. Hardinxveld omstr. 1576, visscher, schepen, waarsman van de Bovenpolder, † Hardinxveld vóór 13 april 1650, tr. Hardinxveld omstr. 1605
2049. **Huijbertgen Cornelisdr Bouman**, geb. Hardinxveld omstr. 1577, † ald. 13 april 1644.

Generatie XIII

4096. **Cornelis Gijszn Klop**, geb. Hardinxveld omstr. 1552, visser in den Bout, schepen, † Hardinxveld omstr. 1630, tr. Hardinxveld omstr. 1575³⁴

4097. **Willemke Jansdr**, geb. omstr. 1555.

Generatie XIV

8192. **Gijs Klop**, geb. omstr. 1525,

8193. **N N**.

Bronnen

1. website fam. Klop
2. Huw. akte nr. 18
3. Huw. akte nr. 5
4. Bev. reg. Rotterdam
5. Huw. akte nr. 4
6. Huw. akte nr. 1423 (g067v)
7. Huw. akte nr. 15
8. Huw. akte nr. 9
9. Huw. akte nr. 8
10. Huw. akte nr. 6
11. Huw. akte nr. 1
12. Huw. akte nr. 22
13. Huw. akte nr. 2
14. Huw. akte nr. 42
15. Huw. akte nr. 14
16. Huw. akte nr. 2
17. Huw. akte nr. 3
18. Geneanet
19. NH doopboek Buren 1701-1779 (blz.248)
20. Hervormd trouwboek Van Enspijk 1773-1855 (blz. 11)
21. FS 522
22. FS 1730 (huw. bijlage zoon)
23. Dtb 03 Asperen (1750-1812) blz. 127v
24. Huw. akte nr. 11
25. NG doopboek Herwijnen 932 (1772-1811) blz. 176 nr.3053
26. Huw. akte nr. 8
27. Bev. reg.
28. Alfabetische index gedoopten Woerden 1795-1811 (14)
29. Huw. akte nr. 19
30. Huw. akte
31. Huw. akte nr. 14
32. aangifte impost
33. 400 jaar Cloppen (bl.65)
34. Gen. Alblasserwaard

Rectificatie

In het winternummer van het Mededelingenblad 2023 zijn in de 'Kwartierstaat Johannis van den Bout', in de hieronder aangegeven kwartiernummers fouten geslopen. Het moet als volgt gelezen worden:

50. **Pieter Gerritszn Brinkhorst (Binkhorst)**, ged. Oudenbosch 11 maart 1770, kleedermaker, overl. Dinteloord 11 jan. 1824, tr. Dinteloord 6 mei 1798

51. **Adriana Dingemansdr Borgers**, ged. Dinteloord 13 mei 1779, arbeidster, overl. ald. 26 febr. 1848.

63. **Cornelia Jacobsdr**

Waar zijn ze gebleven?

Corrie Marchal-Trapman

Thijs Huisman

10 VRAGEN voor Corrie Marchal-Trapman

Alie van Lopik-de Jong

1. De eerste vraag aan u is: waarom bent u uit Hardinxveld/Giessendam vertrokken?

Op 1 februari 1970 ben ik in Zeist gaan werken bij de Gereformeerde Zendingsbond en met heel veel plezier heb ik daar ruim 11 jaar mogen werken.

2. Hoeveel jaren heeft u in Giessendam / Hardinxveld-Giessendam gewoond?

22 jaar, maar bijna elk weekend kwam ik naar mijn ouderlijk huis om met veel plezier zondagsschool te mogen geven op de Wilhelminaschool. Op 10 december 1980 kwam daar een einde aan doordat ik trouwde met Wout.

3. Hoe kijkt u terug op uw jeugd?

Met veel goede herinneringen, als nummer drie in een gezin met zestien kinderen. Er was altijd wel wat te beleven, een speelkameraadje in de buurt en wat te moederen over je kleinere zusjes en broertjes. Op 1 april 1954 ben ik volgens mijn rapportboekje toegelaten tot de school van de heer Wilschut. Bijzondere herinneringen heb ik aan juffrouw Van der Does. Deze juffrouw vertelde mij, als 6-jarige, dat ik niet te veel moest praten, want anders kon ik als ik oud was niets meer zeggen want dan was mijn tong versleten. Van schrik durfde ik toen niet meer te praten, maar gelukkig is er na 70 jaar nog geen slijtage te bekenen. Erg leuk is dat Wout, die oude kaarten van Hardinxveld-Giessendam spaart, pasgeleden een kaart kocht die naar deze juffrouw was verstuurd door de juffrouw die ik had in de volgende klas, namelijk

juffrouw Pluister. Ook heb ik verschillende jaren meegezongen in het kerkkoor onder de bezielende leiding van Henk Klop.

4. U komt uit een dorp in de Alblasserwaard en u woont nu in een totaal andere streek van het land. Wat maakt het verschil?

Na meer dan 50 jaar in Zeist te hebben gewoond zijn we twee jaar geleden naar Woudenberg verhuisd. In Zeist en rondom deze streek is het erg bosrijk. Vooral de rivier en de polders heb ik wel gemist.

5. Is een woonomgeving van invloed op een mens?

Je neemt jezelf, dus ook je karakter overal mee naar toe. Maar in de ene streek is de bevolking veel meer gesloten dan in een andere streek. In de Alblasserwaard zijn ze wat rechter voor zijn raap.

6. Hardinxveld-Giessendam heeft 11 Rijksmonumenten, bungelt onderaan de landelijke erfgoedlijst en onderaan de lijst van groene gemeenten, toch vinden veel mensen het prettig wonen in Hardinxveld-Giessendam. Is de streek waar u nu woont inspirerender en mooier wat bebouwing en natuurschoon betreft dan Hardinxveld-Giessendam?

Waar je ook woont, er zijn altijd mooie dingen te zien, of het nu monumenten zijn of de bloemen in de wei. In Zeist waren er prachtige monumenten: Het

Slot met daarbij het Broeder- en Zusterplein van de Hernhutters, enz. Maar wij mochten als gezin Trapman in het prachtige monument Buitendams 4 wonen. Daar vertelden we elkaar heerlijke fantasieverhalen over dat de Fransen in de tijd van Napoleon vast paarden in onze kelder stalden.

Hier in de omgeving kun je heerlijk in de herfst paddenstoelen bewonderen in het bos met de kleinkinderen, maar we kunnen geen boten kijken op de Merwede of eens gaan varen op de Giessen.

7. Men zegt weleens dat een kind zich beter kan ontwikkelen als het opgroeit in een plaats met veel mogelijkheden, bijvoorbeeld in een stad. Hoe denkt u daarover?

Het maakt in deze tijd geen verschil meer, denk ik, waar een kind mag opgroeien. Er zijn heel veel mogelijkheden wat studie e.d. betreft en of je de talenten gebruikt die je gekregen hebt.

8. U bent opgegroeid in Giessendam / Hardinxveld-Giessendam, heeft dat invloed gehad op de keuze van uw beroep?

Nee, met heel veel plezier heb ik gewerkt op het kantoor van de GZB.

9. Komt u nog dikwijls terug naar Hardinxveld-Giessendam?

Met regelmaat, want er wonen nog de zussen: Joop, Ria, Jannie, Anke en Margriet en de broers Dries, Piet en Theo en vriendin Mien. Dus er moet natuurlijk op zijn tijd bijgepraat worden.

10. Als een van uw kennissen voor de eerste keer naar Hardinxveld-Giessendam gaat en aan u vraagt wat daar zeker de moeite waard is om eens te gaan bekijken, wat geeft u diegene dan voor tips mee?

Kom eerst maar bij ons koffie drinken, dan laten we je de albums zien met de vele honderden oude kaarten van Hardinxveld-Giessendam. Wout is deze gaan verzamelen toen wij elkaar leerden kennen. Op mijn kamer in Zeist had ik een paar exemplaren hangen die ik via de GZB had gekocht. Blijkbaar sloeg de vonk niet alleen over naar mij, maar ook naar Hardinxveld-Giessendam. Nu is na 45 jaar het een prachtige verzameling geworden. Dus kunnen we vele mooie plekken aanwijzen die ze absoluut niet mogen missen als ze het dorp gaan bezoeken. Als ze dan moe gewandeld zijn, kom dan tot rust op een bankje bij de rivier. Maar waar je ook mag wonen, er is altijd wel iets om blij en dankbaar voor te zijn.

Met trotse broer en zus

Trouwfoto

Schiedamsche Sept. 1955 tot Sept. 1956				Schiedamsche Sept. 1956 tot Sept. 1957			
24 Leertijd				III. Leertijd			
VAKKEN	In resp.	In resp.	In resp.	VAKKEN	In resp.	In resp.	OPMERKINGEN
Bijbel- en Kerkgesch.	8	8	8	Bijbel- en Kerkgesch.	8	8	9
Latijn	8	8	8	Lezen	7	7	7
Rekenen							
Kerkleer							
Natuur. Tij.							
Verkeer. Ge.							
Aardk. Ge.							
Rechts. Ge.							
Taalge.							
Handwerken							
Montage II							
Gezond.							
Vier							

BRIEFKAART
BRUWEEK

My fr. v. de Dors
Molenstraat
Gorinchem

gacht
over!

Handtekening van de klasvoorzitter: *J. J. J. J.*
Handtekening van 't bestuur van de kerk: *J. J. J. J.*
Handtekening van de klasvoorzitter: *J. J. J. J.*
Handtekening van 't bestuur van de kerk: *J. J. J. J.*

Rapport en kaart

Koor

10 VRAGEN voor Thijs Huisman

1. De eerste vraag aan u is: waarom bent u uit Hardinxveld/Giessendam vertrokken?

Nadat ik eerst, na het behalen van het Mulo-diploma, kantoorwerk had gedaan, wilde ik wat anders. Zo ben ik in het Psychiatrisch Ziekenhuis in Wolfheze terechtgekomen als leerling B-verpleegkundige.

2. Hoeveel jaren heeft u in Giessendam / Hardinxveld-Giessendam gewoond?

Ongeveer 18 jaren.

3. Hoe kijkt u terug op uw jeugd?

Wel goed. We hadden het niet ruim bij ons thuis, maar we hebben (in de Tweede Wereldoorlog) geen honger geleden. Voor ons kinderen was de Watersnood eigenlijk wel interessant. Onze ouders waren goed voor ons. Wel werden we opgevoed in 'de voorzijde leer'.

4. U komt uit een dorp in de Alblasserwaard en u woont nu in een totaal andere streek van het land. Wat maakt het verschil?

Ik woon nu (al jaren) in een buitenwijk van Groningen, bijna een dorp. Het woont hier goed en het is hier toch wel wat rustiger in het verkeer, minder gehaast. De mensen zijn hier eerst wat terughoudend, maar toch prettig om mee om te gaan.

5. Is een woonomgeving van invloed op een mens?

Dat geloof ik zeker. Als je prettig woont, komt dat je levenshouding zeker ten goede.

6. Hardinxveld-Giessendam heeft 11 Rijksmonumenten, bungelt onderaan de landelijke erfgoedlijst en onderaan de lijst van groene gemeenten, toch vinden veel mensen het prettig wonen in Hardinxveld-Giessendam. Is de streek waar u nu woont inspirerender en mooier wat bebouwing en natuurschoon betreft dan Hardinxveld-Giessendam?

Dat denk ik niet, maar de omgeving en de opbouw van de dorpen is in elk deel van ons land verschillend. Hoewel anders, zijn sommige delen van mijn omgeving zeker het bekijken waard.

7. Men zegt weleens dat een kind zich beter kan ontwikkelen als het opgroeit in een plaats met veel mogelijkheden, bijvoorbeeld in een stad. Hoe denkt u daarover?

Ik denk niet dat dat zo is. Er zijn mensen die voortreffelijk vanuit een dorp tot volle bloei zijn gekomen. Wat er op een dorp eventueel niet is, kan altijd in de omgeving gevonden worden. Als je wat bereiken wil, dan moet je zelf stappen zetten.

8. U bent opgegroeid in Giessendam / Hardinxveld-Giessendam, heeft dat invloed gehad op de keuze van uw beroep?

Nee, geen enkele. Hoewel men in die tijd wel wat vreemd opkeek als een man in de verpleging ging werken. In Giessendam had bijna niemand er benul van wat een psychiatrisch ziekenhuis eigenlijk was.

9. Komt u nog dikwijls terug naar Hardinxveld-Giessendam?

Door mijn leeftijd en mijn lichamelijke toestand ben ik niet meer in staat te reizen.

10. Als een van uw kennissen voor de eerste keer naar Hardinxveld-Giessendam gaat en aan u vraagt wat daar zeker de moeite waard is om eens te gaan bekijken, wat geeft u diegene dan voor tips mee?

Huur in Binnendams of aan De Kloeve een roeiboot en ga een poos varen. In de tweede plaats, breng een bezoek aan De Koperen Knop. Ten derde, ga eens naar Den Hoek om naar de rivier te kijken.

Kees Zonnenberg

Nieuws in de krant verbergt vaak ook onvermeld nieuws, onvermelde nieuwtjes. Ook dat is meer dan eens wetenswaard. Ook deze keer proberen we daar weer wat van boven tafel te krijgen. We lazen een paar regels in de Nieuwe Gorinchemsche Courant van 3 april 1880.

— De Hervormde gemeente te Giessendam en Neder-Hardinxveld ontving van wijlen den Heer Jan van der Stok Tz., uit handen zijner kinderen, een prachtig zilveren doopvont op een keurig bewerkte mahonyhouten piëdestal en aanvaardde dit aan denken aan den overleden broeder der gemeente met ingenomenheid.

Bovenstaand nieuws treffen we ook in ongeveer gelijke bewoordingen aan in *'Van geslachte tot geslacht – 250 jaar hervormde gemeente giessendam-nederhardinxveld'* (1981) van de hand van P. den Breejen op pagina 128. Wat me echter intrigeerde, was de persoon van de heer Jan van der Stok. Dat hij gemeentelid was en meeleeftte, daar getuigt dit zilveren doopvont van, maar wie was hij?

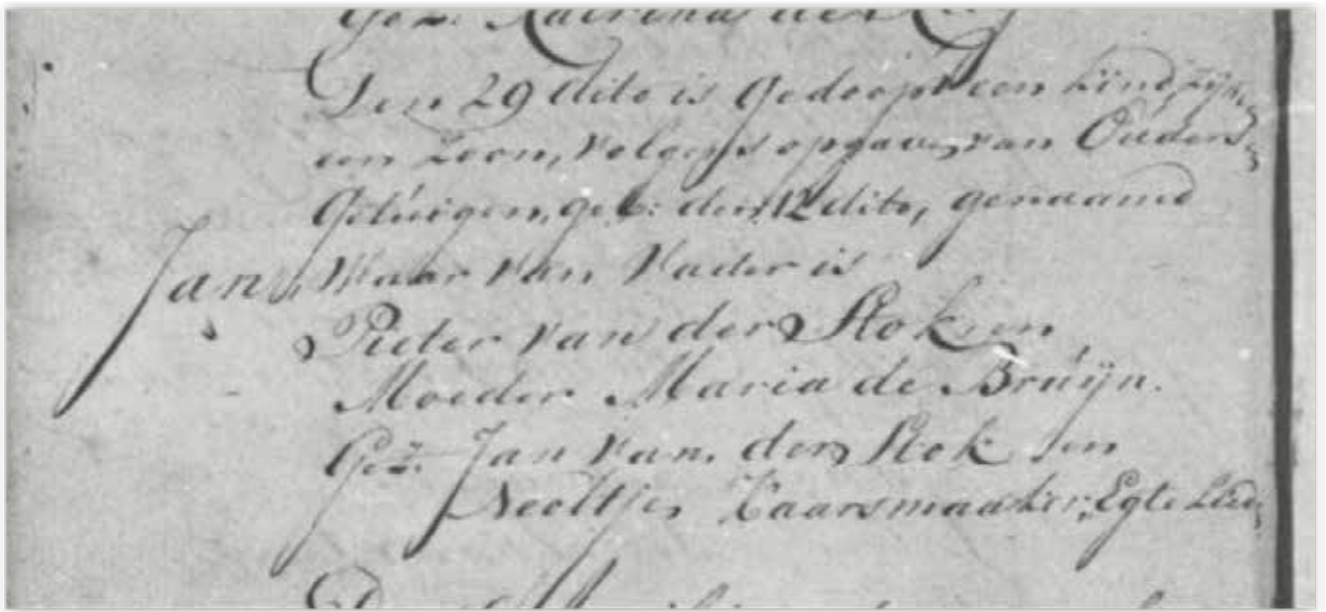
Jan van der Stok Pz

Via zijn overlijdensakte komen we zijn geboortjaar te weten. Wordt in het krantenbericht geschreven, dat Jan zoon van 'T' is, dan moeten we dat weerleggen, omdat Jan's vader 'P', Pieter is.

Het is schoonzoon Teunis Versteeg, een 56-jarige Giessendamse koopman, samen met Jacobus Marinus Bollaan, een 26-jarige Giessendammer zonder beroep, als bekende van de overledene, die aangifte van het overlijden van Jan komen doen op maandag 29 december 1879. Jan van der Stok werd 83 jaar en is volgens de overlijdensakte geboren in 1796 te Nieuwpoort. Hij overleed op de dag van aangifte 's morgens om 04:00 uur. De enige in leven zijnde dochter en haar echtgenoot -bovengenoemde schoonzoon- maken het overlijden wereldkundig door middel van een kennisgeving in de *Oprechte Haarlemsche Courant* van 1 januari 1880. Blijkbaar zijn ze niet helemaal op de hoogte van zijn ouderdom, getuige het 'circa'..., maar ook in de overlijdensakte treffen we dezelfde vertwijfeling aan: had men eerst negenentachtig jaar opgeschreven, later is dit aangepast in 83 jaar.

* * * Heden overleed, zacht en kalm, onze waarde vader en behuwdvader JAN VAN DER STOK, in den ouderdom van circa 84 jaren.
GIESSENDAM, 29 December 1879. *Uit aller naam,*
T. VERSTEEG Kz.
G. VERSTEEG—VAN DER STOK.

Weliswaar kwam Jan van der Stok vanuit Nieuwpoort naar Giessendam, maar hij is niet in Nieuwpoort geboren, zoals zijn overlijdensakte wil doen geloven. Zijn geboortegrond bevindt zich aan de overzijde van de Lek in Schoonhoven, de Zilverstad. De locatie waar hij in het huwelijk trad was Nieuwpoort. Maar daarover straks meer.

Gedoopt in de Zilverstad

De doop van Jan vond te Schoonhoven plaats op 29 maart 1796, en in de verslaglegging van de doop treffen we ook de geboortedatum aan: 12 maart 1796. Doopgetuigen zijn opa en oma van der Stok. Jan is blijkbaar naar zijn opa vernoemd. De moeder van Jan, Marigje de Bruijn, is overleden toen Jan nog maar 11 jaar was. Ze stierf op 11 november 1807 te Nieuwpoort.

Huwelijken

Na een kleine 5 jaar, op 29 maart 1812, treedt Jan's vader, Pieter van der Stok (42), voor de tweede maal in het huwelijk, nu met de 27-jarige Hendrina Bos uit Sliedrecht. Samen krijgen zij negen kinderen. Op 60-jarige leeftijd komt Hendrina te overlijden in 1846 en is vader Pieter opnieuw weduwnaar en inmiddels nog steeds burgemeester van Nieuwpoort.

Tussen het overlijden van zijn moeder en het heengaan van zijn stiefmoeder is Jan van der Stok zelf in het huwelijk getreden. Hij was er niet erg vlot bij. Wat dat betreft had zijn jongste eigen zus Neeltje (geb. 1806) een andere aanpak. Ze trouwde op 27-jarige leeftijd de 21-jarige Gerrit Oosterling uit Dordrecht, die later geneesheer zou zijn in Nieuwpoort. Dat was trouwens haar tweede huwelijk, nadat haar eerste man op 26-jarige leeftijd in 1833 was overleden.

Jan trouwt nog als oudste in het gezin, na zijn jongste eigen zus. Hij is dan 38 jaar. Hij geeft zijn ja-woord op 5 februari 1835 aan de 22-jarige Marigje Vlot (geb. 24 juni 1812) uit Giessendam. Het kersverse echtpaar gaat weliswaar in Giessendam wonen, maar hun huwelijk wordt in de stad voltrokken: in Nieuwpoort. Vader Pieter neemt dan als burgervader van Nieuwpoort de honneurs om dit huwelijk te voltrekken niet waar. We lezen in een huwelijksbijlage bij dit huwelijk: *Gezien hebbende artikel vier van Zijner Majesteits besluit van den achtsten Junij achttien honderd drie en twintig (Staatsblad nummer 21) Benoemt bij deze den persoon van Cornelis Saars, assessor dezer gemeente ten einde als ambtenaar van den burgerlijken stand te staan voor alle acten, welke betrekking hebben tot het aanstaande huwelijk van deszelfs zoon Jan van der Stok....* enz. enz. Cornelis Saars neemt dus alle honneurs rondom dit huwelijk waar. Kortom: vader doet even zijn ambtsgewaad uit, is even burger-vader af, en vervult volkomen de vaderrol!

Overigens heeft deze (burger)vader Pieter van 1812-1850 verscheidene bestuursfuncties bekleed. Tijdens (een deel van) deze periode was hij ook nog schout en/of burgemeester van Groot-Amers en Langerak. Na zijn periode als burgemeester in Nieuwpoort volgen hem nog tweemaal een 'van der Stok' op. Van 1850-1887: *Joan Adriaan* van der Stok, (tevens burgemeester van Groot-Amers (1846-1886) en Langerak (1850-1887)). Deze Joan was een halfbroer van onze Jan van der Stok. Van 1887-1916 was daar in Nieuwpoort: Cornelis van der Stok, tevens burgemeester van Groot-Amers (1886-1916) en Langerak (1887-1916), Cornelis was de zoon van bovengenoemde Joan Adriaan.

Beroep

Blijkbaar was Jan niet voor dergelijke functies in de wieg gelegd, want we komen hem verschillende keren tegen in diverse akten. Daarin staat hij dan bij de geboorteaangifte van dochter Maria (in januari 1836) en zijn zoon Arie (in december 1836) te boek als 'particulier'. Een aanduiding die zowel bij mannelijke-, als vrouwelijke (particuliere) personen voorkwam. Daarmee werd deftig aangeduid, dat de desbetreffende persoon geen beroep had. Het werd tenminste niet vermeld. Soms werd ook wel in plaats van rentenier -dat spreekt voor zich- wel 'particulier' vermeld. Bij Jan was er een jaar eerder in 1835 in zijn trouwakte nog sprake van 'geen', toen zijn beroep moest worden ingevuld.

Bij de aangifte van de geboorte van dochter Gerrigje in 1839 is vader Jan bouwman. Datzelfde is het geval bij de aangifte van de geboorte van Pieter in 1841.

Bij zijn overlijden op 29 december 1879 is Jan zonder beroep en woonde hij op B 270 te Giessendam. Toen Jan in 1835 trouwde met Marigje Vlot, was zijn schoonvader, Arie Vlot, reeds overleden op 29 augustus 1823. Deze had in 1815, drie jaar na de geboorte van dochter Marigje, de boerderij gekocht, die gestaan heeft op Buitendams 118. De schoonmoeder van Jan, Gerrigje Verkerk, vestigde zich aldaar in de loop der tijd. In haar overlijdensakte staat als laatste adres van haar vermeld B 230, waar ze op 22 december 1870 overleed. Oma Gerrigje Verkerk had de boerderij vermaakt aan haar kleinzoon Pieter van der Stok, zoon van haar dochter Marrigje en schoonzoon Jan van der Stok. Ongehuwd en kinderloos overlijdt Pieter echter in 1874. Dan blijft als enige nog Jan's dochter Gerrigje als erfgenaam over. Zij is gehuwd met Teunis Versteeg, die ook nog ouderling geweest is in de hervormde gemeente van Giessendam / Neder-Hardinxveld van 1885 tot 1893, waarna hij naar Den Haag verhuisde.

Doopvont

In het eerstgenoemde krantenartikel is sprake van 'zijn kinderen'. Waarschijnlijk moet daaronder verstaan worden zijn dochter en haar echtgenoot Teunis. Het doopvont dat in maart 1880 wordt geschonken is een zilveren bekken, rond, van 23 centimeter doorsnede, bevestigd op een voet. Op deze voet en het daarop zich bevindende doopbekken is een deksel geplaatst, eveneens geheel uit zilver. Deze deksel sluit de naar binnen gebogen rand van het doopbekken af. Op deze naar binnen gebogen rand bevindt zich de naam van de erflater en zijn sterfdatum: **J. VAN DER STOK PZ 29 DECEMBER 1879.**

Wat verder een fraai detail van dit in totaal ruim 23 centimeter hoge doopbekken is, is de prachtige versiering op de zijkant. Letterlijk: een golf-beweging, heenwijzend naar het dreigende en overstromende water, nood en dood, maar ook symbolisch voor het water van de doop. Letterlijk afwas-water, reinigend, heenwijzend naar het bloed van Jezus Christus, dat schoon wast.

Al met al heeft Jan van der Stok een kostbaar erfstuk nagelaten. Goed mogelijk, dat het in zijn geboorteplaats Schoonhoven vervaardigd werd. Tot op de dag van vandaag is het in de Oude Kerk van Giessendam / Neder-Hardinxveld in de PKN-gemeente in gebruik. Wat vòòr 1880 in gebruik geweest is als doopvont, is niet bekend. Dàt de doop bediend werd is wel zeker, gelet op de doopboeken van weleer.

In het zilver

De ongehuwde Hardinxveldse oud-rijksontvanger Wouter Bornwater, die in 1844 op 75-jarige leeftijd kwam te overlijden, liet destijds de hervormde gemeente 1500 gulden na om een zilveren avondmaalstel aan te schaffen. Aldus geschiedde. En zo was mèt het doopbekken van Jan van der Stok het zilverwerk van de Giessendamse kerk compleet.

Hein Lakerveld – GEDICHT DOKTER SCHLEMPER

Alie van Lopik-de Jong

Liesbeth Leenman-Kroon, bij iedereen inmiddels bekend als schrijfster en als beeldend kunstenaar, is verhuisd naar haar ouderlijk huis op Kerkweg 4 en 6: Het Kroondomein. Inmiddels is het pand prachtig in stijl verbouwd en hebben zij en haar man hier nu alle gemakken van deze tijd.

In ons vorige nummer stond een artikel over de geschiedenis van dit familiehuis.

Bij de verhuizing vond ze een gedicht van haar oom, de Giessen-Oudekerkse dichter Hein Lakerveld, dat hij maakte bij het afscheid van dokter Schlemper, voormalig huisarts te Giessendam en voorganger van dokter Nijhuis, nog welbekend. Het rijtje: Schlemper – Karssen – Pols – Cornelis – Nijhuis. De invloed van de eerste op de EHBO in ons dorp was groot.

Ik dook in het krantenarchief van Gorinchem en daar kwam ik ook nog een paar aardige berichtjes tegen die wat aanvullende achtergrondinformatie geven bij het gedicht van Hein Lakerveld.

DE GORCUMER 6-1-1936 GIESENDAM Tot gemeentegeneesheer is aangewezen dokter Schlemper.

NIEUWSBLAD voor GORINCHEM en OMSTREKEN - GIESENDAM 14-4-1941

(dames en heren kregen in aparte groepen les; bij de vrouwen ontdekte ik mijn grootmoeder, Aaltje de Jong-Hoogendoor)

De volgende dames hebben met goed gevolg examen afgelegd voor de Eerste Hulp Bij Ongelukken: A. Slotboom, C. Dukel, Lokhorst, Kersbergen, M. de Kreij, G. Kool, Zuster Van Bekkum, A. de Jong-Hoogendoorn, mevrouw Schlemper, Adr. Trapman-van Bennekum, Steenwinkel, Boer-Bos, Zuster M. de Groot en M. Tukker. Allen ontvingen een diploma. Het examen werd afgenomen door dokter Bauer van Gorinchem en dokter M. Schlemper, arts en tevens hoofd van de plaatselijke luchtbescherming afd. geneeskundige dienst.

In ons huis zitten nog twee geklonken spijkers in een balk als herinnering aan de brancard van de EHBO die daar jaren hing om bij een ongeluk op het kruispunt dienst te doen.

DR. M. SCHLEMPER - AAN ONZE LEERAAR TEN AFSCHEID

door Hein Lakerveld

Als vroeger op ons dorp een ongeluk gebeurde,
dan liep al 't volk te hoop, men jammerde en zeurde.

Een enk'le durfde helpen-men werd getransporteerd
Het hoe van elk geval werd nooit geadviseerd.

Wie moed had, raapte vlug de stukken bij elkaar,
kapot of niet kapot, enfin men sjouwde maar.

't Slachtoffer werd allicht wat drinken ingegoten
zo wist men door zijn hulp veel lijden te vergroten (!)

Als dan de dokter kwam, als redder in de nood
was de patiënt verminkt – zo niet – dan was hij dood.

De dokter kon alleen opnieuw weer constateren
hoe nodig of het was de Eerste Hulp te leren.

U, dokter Schlemper, had alras die nood verstaan
en liet het daar niet bij, maar pakte het zaakje aan.
Door U als mensenvriend, gedreven door de plicht
werd met een kleine schaar de Eerste Hulp gesticht.

Toen kwam een tijd voor ons van struikelen en vallen
De weg was uiterst zwaar, toch wenkte voor allen

het zo begeerd diploma reeds aan 't einde van de baan
en na een aantal ups en downs kwam 't beste deel daaraan.

Geslaagden waren zij, die wisten vol te houden
dat was dan ook de ploeg, waarmee U verder bouwde.

die door Uw toegewijd bestuur al meer bekendheid kreeg
door een demonstratie in de achting weldra steeg.

Reeds doemde aan de kim het oorlogsmonster op
en niemand meer dan gij verstond der tijden klop.

Verjoeg de domheid van enthousiaste leden
bande onverschilligheid en wist een club te smeden,

die, toen 't gedonder van 't geschut de oorlog had gemeld
gereed stond voor haar taak, te midden van 't geweld.

Uw geestdrift dokter, gaf ons meer dan dubb'le kracht
zonder die grote steun was niets terecht gebracht.

Die donk're oorlogstijd, wij zullen het niet verhalen
maar Uw persoonlijkheid zal blijvend ons bestralen.

Ge waart voor ons profeet, voor 't lenigen van smart.
Toen kreeg EHBO ook ons geheele hart.

Het mooie werk, dat werd voor ons een stukje van het leven,
om met u aan het hoofd naar hoger doel te streven.

Wat betekenen onze plaatsnamen?

Alie van Lopik-de Jong

Wij krijgen bij de vereniging regelmatig de vraag waar de naam Hardinxveld vandaan komt. In een oud boekje dat bij mij in de boekenkast staat, getiteld **Onze Streekhistorie, een uitgave van Stichting Ontwikkeling Alblasserwaard en Vijfheerenlanden en samengesteld door H.F. van Peer, staat een aardig hoofdstuk over dit onderwerp, ooit geschreven door G. B. Pellikaan. Wat fragmenten hieruit.**

Onze plaatsnamen zeggen ons weinig meer, want we zijn eraan gewend geraakt. Bovendien zijn alle aardrijkskundige namen in de loop der tijd zo verbasterd dat de oorspronkelijke elementen er weinig meer in terug te vinden zijn. De namen Alblasserwaard en Vijfheerenlanden spreken voor zichzelf. De eerste werd genoemd naar het riviertje de Alblas en de tweede naar de bekende Vijf Heeren (Van der Leede, Arkel, Everdingen, Hagestein en Vianen). Maar wie ziet in de **Merwede** nog de oude naam Marewade of Merewade, waarin Meer of Maar 'moeras' betekent en wade 'woud'. Het was een aanduiding van een gebied dat zich uitstreckte van de vroegere Grote Waard, waar nu de Biesbosch is met een stuk van Beierland en IJsselmonde. De naam ging over op de rivier.

Datzelfde 'meer' vinden we terug in **Meerkerk** (kerk aan het moeras) en 'wade' vinden we terug in Waddenoaien en Waddenstein (de naam voor het voormalige kasteel van Asperen).

De rivier de **Lek**, oudtijds Lecca of Locca, is een oude naam voor geul of kil. Vergelijk nog Binnenlek, Botlek, Katwijkerlek. Deze naam komt soms ook voor als grens, maar dat is logisch, want een rivier of geul werd meestal ook een scheiding of grens. Een variant op Lek is ook Laak, wat we nog aantreffen in De Laak, Lakerveld en in Lakemond dat verbasterde tot Lexmond. De namen Lekkerkerk en Nieuw-Lekkerland zijn natuurlijke afleidingen van de riviernaam.

De namen **Sliedrecht** en **Papendrecht** duiden ongetwijfeld op waternamen. Drecht komt voor als overtocht en ook gewoon als water. Bij Sliedrecht zou Slie kunnen wijzen op het Germaanse Slie, wat slijm of slik betekent. In dit geval zou Sliedrecht een overtocht aanwijzen over slibberig water, zoals we dat tegenwoordig nog kennen uit de Biesbosch. Papendrecht wijst ongetwijfeld op een overtocht door Papen (geestelijken). Bijna alle namen van plaatsen staan in ons waterland met water in verband. Ik noem hier nog **Langerak** (een rak is een langgerekte bak of ondiepte in de rivier).

Streefkerk (Strevel) is in het middeleeuws Nederlands 'struik' en zou dus kunnen wijzen op een plaats met veel struikbossen.

Namen afkomstig van personen zijn bijvoorbeeld **Gorinchem** (heim, heem, hem van Goris), **Kedichem** (heim van een zekere Kedes of Kadis), **Everdingen** (ing of eng is een oude naam voor weiland), dus landen van een zekere Evert.

Hardinxveld is afkomstig van het veld van Harting of Hart (in de middeleeuwen was Hart een bekende voornaam, vergelijk ook Hartman). Ook **Peursum**, vroeger Poersheim, is afgeleid van een persoonsnaam Poers, terwijl **Ottoland** genoemd is naar de Heer Otto van Liesveld (bij Gelkenes), wiens gebied zich uitstreckte tot de Peursumse kade. De gemeente Ottoland voert nu nog als gemeentewapen het wapen van Liesveld in combinatie met Arkelse kantelen.

Ook **Hoornaar** heeft een veel voorkomende stam. Hoorn en Horn, zowel als Hurne en Herne duiden altijd op een bocht, hetzij in een oude weg of in een water (denk aan de Horndijk bij Leerdam).

Bloklanden zijn er ook talrijke in ons polderland. Deze geven de Blokverkavelingen aan; eigenlijk zijn alle polders Bloklanden. Ook buurtschapsnamen als **Sunterlooi** zijn aardig om hun afkomst. Deze aanduiding op het einde van de Nieuwendijk te Noordeloos verwijst ons naar Sint Eloi of wel Eligus, een bekend evangelieprediker uit de 8^e eeuw.

In onze streek komen ook de **hovennamen** voor. Tweemaal Tienhoven, verder Achthoven en Vierhoven. Vroeger werd bij de ontginning aan iemand een hove of hoeve uitgegeven en deze bestond meestal uit 16 morgen. Zo'n hove was dan ongeveer 3 kavels breed en 6 voorlingen lang, dus ongeveer 1200 meter en dit komt weer overeen met ongeveer 16 morgen. In Tienhoven waren dus tien boerderijen toen de naam burgerrecht kreeg.

Een zeer merkwaardige naam heeft ons buurdorp **Schelluinen**. Het is een zgn. **Kruistochtnaam**. Wanneer een of andere ridder mee ter kruistocht was geweest en hij kwam na jaren levend terug, dan noemde hij zijn gebied naar een streek of plaats die een belangrijke rol voor hem had gespeeld in die periode. Maar wie ziet nog in het tegenwoordige Schelluinen de naam, die in de Bijbel bekend is geworden door o.a. Simson, namelijk van de stad Askalon. Askalon werd uitgesproken als Aschaloen. Dit werd tot Sjaloen, Scaloen, Scalunen en dit werd tot Schelluinen. Waarschijnlijk is een van de ridders der Duitse orde, die ook een tocht naar het zuiden had meegemaakt, schuldig aan deze naam. We vinden dezelfde naam ook terug in het kasteel Schaloen in Limburg en ook nog in Zwitserland.

Luchtige griesmeelpudding met verse aardbeiensaus

Vroeger aten de mensen op zondag heel vaak griesmeelpudding toe. De vrouw des huizes maakte dat op zaterdag in een mooie puddingvorm en het was een prachtig gezicht als de pudding aan het eind van de maaltijd op tafel kwam. Ik heb er heel goede herinneringen aan, maar ik weet dat er ook mensen zijn die er nu nog van griezelen. Daar is iets aan te doen. Zo'n griesmeelpudding zag er feestelijk uit maar was koud en stijf en lag als een baksteen op je maag. Maak een romige en luchtige pudding, door slagroom en opgeklopt eiwit erdoor te doen. Probeer het eens als volgt:

Ingrediënten: 6 personen

bereidingstijd 30 minuten – 4 uur in de koelkast

850 ml volle melk
150 ml slagroom
rasp van 1 bio citroen
1 zakje vanillesuiker
110 gr griesmeel
90 gr fijne kristalsuiker
2 gesplitste eieren

Voor de aardbeiensaus

300 gr verse aardbeien of diepvries aardbeien
sap van een halve citroen
2 tot 3 el suiker
50 ml water

Zet vooraf klaar

griesmeel en kristalsuiker gemengd – citroenrasp -
de eieren gesplitst

Bereiding

1. Verwarm de melk, met de slagroom, een snuf zout, het citroenrasp en de vanillesuiker in een ruime steelpan op laag vuur. Doe de griesmeel met suiker erbij en strooi het al kloppend met een garde in de melk als deze nog niet kookt. Goed over de bodem roeren en de warmtebron niet te hoog want het brandt snel aan. Als het kookt nog een minuutje of twee. Dan de pan van de warmtebron nemen en de eierdooiers er doorheen roeren.
2. De eiwitten stijf kloppen. Als de pap wat afgekoeld is de eiwitten er luchtig doorheen vouwen. Het puddingmengsel in de vorm gieten en bovenop een laagje kristalsuiker strooien met eventueel nog een stukje plasticfolie om velvorming van de melk tegen te gaan.
3. In 4 uur op laten stijven in de koelkast. Ondertussen de aardbeien met het citroensap, 50 ml water en de suiker in 5 tot 10 minuten stuk laten koken, daarna pureren.
4. Voor het eten de pudding storten door eerst de randen voorzichtig los te drukken, een mooi bord bovenop de vorm te leggen en 'hup' om te draaien. Voorzichtig wat schudden en de pudding glijdt uit de vorm. Versier hem zo u wilt. Geef aan tafel de saus er bij.

Geniet ervan!
Aaltje

LINIECROSSERS – Jelle Simons **Frontkoeriers van het verzet**

Alie van Lopik-de Jong

Jelle Simons is historicus, schrijver en journalist. Met zijn onderzoek naar mobilisering en militarisering van het Britse voetbal tijdens de Eerste Wereldoorlog won hij de SSEW scriptieprijs. Simons schreef onder meer voor *NRC Next* en *Vers Beton*, en tekende tien verhalen op voor het standaardwerk *Feyenoord XXL*. Hij woont in Yorktown Heights, New York.

'In het indrukwekkende Liniecrossoers deed historicus en journalist Jelle Simons uitgebreid onderzoek naar wie de mannen en vrouwen waren die hun leven waagden om verbindingswegen door rietvelden, grienden en kreken te onderhouden.' NRC

INHOUD

De geschiedenis van de Biesbosch-crosslines in de Tweede Wereldoorlog.

Tijdens de laatste zes maanden van de Tweede Wereldoorlog sloegen de liniecrossoers van Groep Albrecht een brug tussen het reeds bevrijde deel van Nederland en het Derde Rijk. Dit deden zij door hun kennis van de waterwegen in en rond de Biesbosch in stelling te brengen om de fontlijn ten minste 374 keer te doorkruisen.

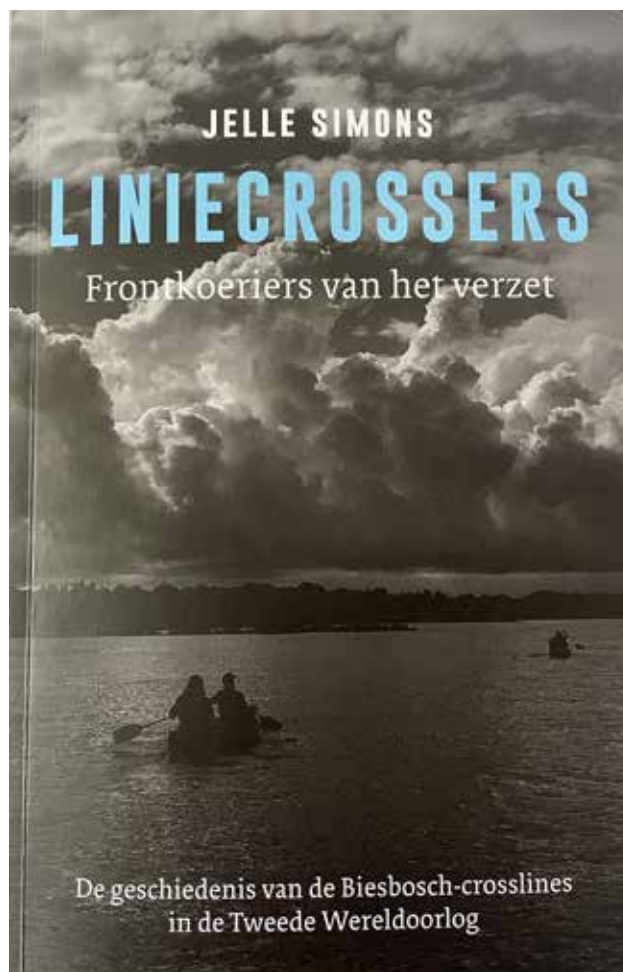
Wie waren deze mannen die in kano's en roeiboten keer op keer hun leven in de waagschaal stelden om de belangrijkste verbingslijnen tussen bezet en bevrijd Nederland te onderhouden? Wat was hun achtergrond? Hoe zijn de crosslines precies ontstaan? En wat kunnen we zeggen over de Groep Albrecht, de landelijke spionageorganisatie die de Biesbosch en daaromheen liggende dorpen als Sliedrecht, Hank, Werkendam, Drimmelen en Lage Zwaluwe veranderde in doorgeefluiken tussen vrijheid en onderdrukking?

Jelle Simons doorzocht archieven in binnen- en buitenland, sprak met betrokkenen en nabestaanden en kreeg inzage in het persoonlijk archief van het voormalige hoofd van de Nederlandse inlichtingendienst, Jan Marginus Somer. Aan de hand van zijn bevindingen reconstrueerde hij de totstandkoming en activiteiten van een van de opmerkelijkste verzetsgroepen uit de Tweede Wereldoorlog.

Deze uitgave kwam tot stand in samenwerking met de Stichting Linie-crossers Sliedrecht. De stichting en haar vrijwilligers bewaren en bewaken het erfgoed van de liniecrossoers door middel van het museum De Wilgenhorst, de geschiedschrijving en dit boek. Het is belangrijk dat deze geschiedenis, die onderdeel van onze oorlogsgeschiedenis is, verteld blijft worden.

Kijk op de interessante website: liniecrossoerssliedrecht.nl
de website van Stichting Linie-Crossers Sliedrecht

Voor een bezoek en een rondleiding aan De Wilgenhorst te Sliedrecht kunt u contact opnemen met deze Stichting.

Museum Wilgenhorst

In de kelder van het imposante herenhuis aan de Molendijk 16 te Sliedrecht, een pand van Bert Verheij, is een herdenkingsruimte ingericht voor de liniecrossers van de groep Albrecht. In deze kelder is een impressie van de Biesbosch te zien en worden afbeeldingen en bezittingen van de 21 liniecrossers tentoongesteld. Vanuit deze kelder, die nu gerestaureerd is, vertrokken in de laatste zes maanden van de Tweede Wereldoorlog de liniecrossers naar bevrijd gebied om, met gevaar voor eigen leven, dringend noodzakelijke goederen te halen. Mannen die de Biesbosch kenden als hun broekzak. Zij brachten hun kennis van deze waterwegen in en rond de Biesbosch in stelling om de frontlijn tussen bezet en bevrijd Nederland 374 keer te doorkruisen.

Tijdens deze levensgevaarlijke tochten brachten zij overheidsfunctionarissen, geallieerde piloten en talloze vogelvrij verklaarden naar het vrije zuiden, onder wie de Britse brigadegeneraal John Hackett. In omgekeerde richting vervoerden de liniecrossers geheim agenten, wapens en omvangrijke hoeveelheden medicijnen naar de nog door honger en onderdrukking gekwelde Alblasserwaard en nog verder noordwaarts, waaronder dikwijls het onmisbare medicijn insuline voor diabetici.

Heel opmerkelijk voor mij toen ik dit tijdens de lezing van Bert Verheij hoorde, want mijn vader was diabetes type 1 en voor hem was de Hongerwinter een angstige tijd. Toen ik dit voorjaar bij de lezing van Bert Verheij aanwezig was, viel het kwartje. Mijn vader heeft mij niet veel over de oorlog verteld, maar wel dat hij 's morgensvroeg regelmatig insuline en biefstuk door de brievenbus vond tijdens de Tweede Wereldoorlog en nooit heeft geweten wie dat deden. Dankzij die goede gever(s) overleefde hij de oorlogstijd.

Bert Verheij noemde tijdens zijn lezing meerdere keren het middel insuline dat de liniecrossers gingen halen voor diabetici en dat koeriersters door heel de Alblasserwaard bezorgden.

Bert Verheij

DE VERLOSTE STAD 250 jaar geboortezorg in Gorinchem

Mely van Malenstein

De verlost stad is de 37^e uitgave in de Historische Reeks Oud-Gorcum, 2024

Over de auteur

Mely van Malenstein was huisarts in Vuren (1977-2017). Zij heeft al meer publicaties op haar naam staan. In 2020 De Geplaagde Stad. Spaanse griep, pokken en cholera in Gorinchem en Het dagboek van Samuel de Wind, (1742-1802), stadsvroedmeester te Middelburg. Zij is voorzitter van de werkgroep Geschiedenis Huisartsgeneeskunde van het NHG (Nederlands Huisartsen Genootschap).

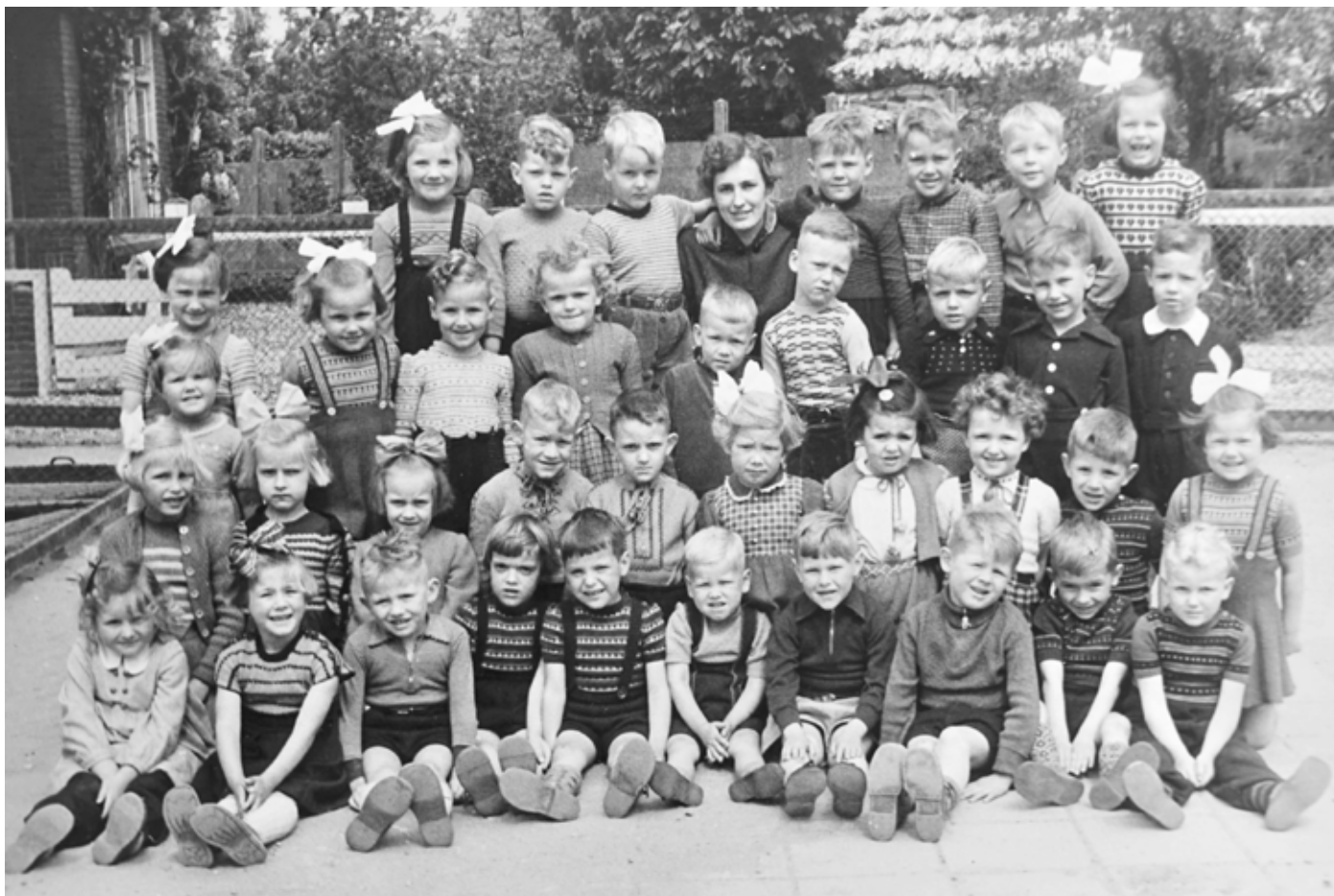
Deze publicatie van Oud-Gorcum is echt leuk om te lezen. Geboortes zijn altijd een wonder en door de eeuwen heen een ingrijpende gebeurtenis in het leven van een zwangere vrouw. Welke hulp krijgen vrouwen bij de geboorte van hun kind?

Nu is dat duidelijk: ze worden geholpen door verloskundigen en als dat nodig is door gynaecologen in het ziekenhuis. Steeds minder vrouwen bevallen thuis. Hoe was dat in vroeger tijden? In de 18^e en 19^e eeuw, de tijd van vroedvrouwen en vroedmeesters. En wat veranderde er in de loop van de 20^e eeuw? De Verlost Stad geeft een overzicht van de geboortezorg in Gorinchem vanaf de Franse tijd tot vandaag.

Te koop bij Hist. Ver. Oud-Gorcum | secretariaat@oudgorcum.nl

Janny Monshouwer-van der Plas

Reactie 'Wie staan er op de foto?'

We kregen een leuke reactie binnen van mevrouw Jopie van Rossum-Trapman op de klassenfoto met de vraag: **Wie staan er op de foto?**

In **oranje** de aanvulling van Jopie.

"Met veel interesse lees ik altijd jullie Mededelingenblad en op de afgedrukte schoolfoto van pag. 24 (winter 2023) herken ik nog een aantal personen: het zijn kinderen van diverse kleuterscholen. Ik heb deze foto ook in mijn 'eigen archief.'"

Bovenste rij v.l.n.r.:

?,?, Arie Kortenhoeven, **voor ons rechts naast juffrouw De Ruiter Ad? van Meeteren, vroeger wonend Buitendams 76, daarnaast denk ik Kees Hoeflaak uit Binnendams, ?, ?**

Tweede rij van boven v.l.n.r.:

Marja Klijn, woonde vroeger naast bakker De Grijp, Annie van Houwelingen, Lies Brouwer, Jannie van Houwelingen, ?, Jan de Kok, jongen Punt is waarschijnlijk Ries, Arie Ambachtsheer, Kees Adriaanse

Derde rij van boven: 1 meisje ?

Tweede rij van onder v.l.n.r.:

Lettie van Eden, Elly de Kok, naast Elly de Kok, Gerda de Jong (Boorstraat), daarnaast Jan Blokland (Buitendams 36), Henk Prins, Truus Verheul, ?, Rinske van Bennekum, ?, Flora van Houwelingen

Onderste rij v.l.n.r.:

Alie de Jong, Tjerk van Noordenne of is het Ditje van Winden?, Hans Westerhout, Ria Trapman, Dries Trapman, naast Dries Trapman zit Johan Verheul (Buitendams 87), ?, Arie Kalis (Damstraat), ?, aan het eind Henk Kreukniet

"Zover ik weet hebben de tweeling Van Houwelingen en Lettie van Eden nooit op de Rehobothschool gezeten en ook niet Truus en Johan Verheul, Henk Prins en Ad van Meeteren. Zij zaten op de Wilhelmina-school. Dus, het is een foto die misschien gemaakt is voor juffrouw De Ruiter vanwege iets bijzonders?"

Uit de oude fotodoos

Wie kent dit gezin? Ontvangen van een lid: Theo van Houwelingen. Hij kocht een boek bij het tweedehands boekwinkeltje in De Rank te Giessenburg en vond daarin deze mooie foto.

Van deze foto is niets bekend.

Publicaties

De Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam werd in 1978 opgericht met het doel de belangstelling voor en de kennis van de plaatselijke geschiedenis te bevorderen. De vereniging realiseert dit door het geven van lezingen en het uitgeven van boeken en publicaties. Tweemaal per jaar verschijnt een mededelingenblad met interessante artikelen over de dorpsgeschiedenis. De vereniging heeft momenteel rond de 800 leden.

Het Historisch Informatie Centrum van de vereniging is gevestigd in het pand Peulenstraat 243 en is geopend op zaterdagmorgen van 10.00-12.00 uur. De vereniging beschikt over een eigen website www.hv-hardinxveld-giessendam.nl. Voor meer informatie: info@hv-hardinxveld-giessendam.nl

Nog veel van deze uitgaven en specials zijn in ons Historisch Informatie Centrum te koop. Nieuw en/of tweede hands.

In deze reeks verschenen de volgende publicaties:

1. Buitendams 4 (1778-1978)
2. Molens van Hardinxveld-Giessendam
3. De Eendenbout : verslag van een opgraving in een Giessendamse woonheuvel.
4. Het stoomgemaal te Hardinxveld-Giessendam
5. Makelaars in Hardinxveld-Giessendam
6. Buitendams 118 : de geschiedenis van een Giessendamse boerderij
7. 700 jaar Dam
8. Parlevinkers in Hardinxveld-Giessendam
9. Rondom de Giessen : de krant van Floor de Ruiter
10. Swets tabak en daar blijf ik bij : advertenties uit de Rondom de Giessen
11. Hardinxveld en Giessendam in de Franse tijd
12. Café Schalk : herberg, verenigingsgebouw, sportschool
13. 100 jaar boemelen
14. Hardinxveld en Giessendam tijdens de hongervinter
15. De hennepsteelt
16. Het kleine monument in Hardinxveld en Giessendam
17. Dijken en doorbraken in Hardinxveld-Giessendam
18. Aan d'n dijk : over het leven rondom de dijk
19. Gemeentehuizen van Hardinxveld-Giessendam
20. Ievers tussen Kaai en Klove : dl. 1.
21. Aart van Bennekum : kunstenaar
22. Herinneringen aan oorlogstijd
23. 100 jaar Nederlandse Protestantenvbond Hardinxveld-Giessendam
24. Ievers tussen Koai en Klove : dl. 2
25. Uit de pen van tante: bloemlezing uit Rondom de Giessen
26. De watersnood van 1953
27. Schuttevaer en Binnenvaart
28. De crisisjaren in Hardinxveld en Giessendam
29. Vrouwenrecht en liberalisme aan de Merwedijk
30. De 50ste mei
31. De samenvoeging van Giessendam en Hardinxveld
32. C. Baardman : de schrijver en zijn werk
33. Het Langeveer
34. De Indiëgangers
35. 1899-1999 : nieuws van honderd jaar geleden
36. De Peulenstraat in 1950
37. Groeten uit Giessendam
38. De historie van het pand Buitendams 4
39. Nievers was den dijk echt recht
40. Groeten uit Boven-Hardinxveld
41. Kleine zaken van een kleine kerk : Gereformeerden in Boven-Hardinxveld

42. Groeten uit Beneden-Hardinxveld
43. 150 jaar openbaar onderwijs in Hardinxveld-Giessendam
44. Merwedegijzelaars : slachtoffers van de razzia van 16 mei 1944
- 44A Merwedegijzelaars : slachtoffers van de razzia van 16 mei 1944 (herziene uitgave)
45. Marius Donk : leven en werk van een gedreven architect
46. Winkels op de buurt
47. 75 jaar vrijheid langs Merwede en Giessen : teksten uit het weekblad Rondom de Giessen, 15 juni tot 7 september, 1945.
48. De voedseltochten van dominee Van der Poel. 1944-1945 - realiteit en mythe - een reconstructie, 2021
49. Met mevrouw Kroon, 2022
50. De Werf Merwede Stichting : de geschiedenis van een verenigingsgebouw 1952-1996, 2024

Lijst met speciale uitgaven:

Naast de genummerde uitgaven in de Historische Reeks zijn een aantal speciale uitgaven verschenen:

- Het verleden, nu : een fotoboekje met oude en nieuwe foto's van dezelfde plaatsen
- Hardinxveld en Giessendam : van vissers- en hoepmakersdorpen naar industriegemeenten
- Buitendams huis-ter-om-op
- Hardinxveld en de riviervisserij
- Herberg De Zwaan : een historisch en archeologisch onderzoek
- Een wandeling door Binnendams
- Pentekeningen van de Tiendwegsemolen en de Huibjesbrug
- Diverse mapjes met reproducties van oude ansichtkaarten
- Dr. Aris Graftdijk : fotografie : beelden van Hardinxveld en Giessendam omstreeks 1900
- Het verhaal van de dijk
- Onder ons gezeed : verzameling van steeds minder voorkomende woorden in het dorpsdialect
- Hoeke doeme? : anderand klaaiing goed uit de taoltuin van Giessendam en Bemeenje-Harfeld
- Hardinxveld-Giessendam in de jaren '50 : het collectief geheugen in zwart-wit
- Gekleed in de Waard
- Broodnodig : 100 jaar bakkers van Hardinxveld Giessendam en Giessen Oudekerk
- Van burenplicht tot onderneming : begraven in Hardinxveld en Giessendam
- Dorpsinventarisatie, een uitgave van Stichting Dorpsbehoud

PAPIER HIER

25-05-2024 F/m 31-08-2024

PAPIERKUNSTEXPOSITIE

Museum De Koperen Knop
www.koperenknop.nl

EXPOSITIES VERWACHT...

PAPIER HIER

Papier in vouwkunst, knipkunst, papier-maché en collages. Informatie en educatie. Met tijdlijn papiergeschiedenis. Scholenwedstrijd papier-techniek. En uitdagende workshops, zoals papier snijden en vouwen en meer.

25.05.2024 t/m 31.08.2024

VOGELS IN TREK

Vogels in soorten en maten. Met schilderijen, foto's en moderne kunst. Ook educatie en informatie: welke vogels er wonen en passeren. Waar ze heen trekken en waarom. Hoe ze de weg weten en zo lang kunnen vliegen.

14.09.2024 t/m 16.11.2024

KERSTGROEPEN

Een unieke en verrassende verzameling groepen en ook wat stallen van figuren uit het Bijbelverhaal rond de geboorte van Jezus. Een kerstexpositie voor het hele gezin, rond de genoeglijke decembermaand.

30.11.2024 t/m 18.01.2025

Kijk voor meer informatie op de website van het museum: www.koperenknop.nl. Ook de bij een expositie georganiseerde extra activiteiten worden hier vermeld. D30 | EXP | 2024 | VERWACHT

MUSEUM DE KOPEREN KNOP
het cultureel en historisch
centrum in de afblasserwaard

Binnendams 6
3373 AD Hardinxveld-Giessendam
0184-611366
koperenknop@koperenknop.nl
www.koperenknop.nl

*Wij wensen u een
zonnige zomer toe!*

Het bestuur

